

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 518

Poznań, sobota dnia 12 listopada 1932

Rok XXVII

Poznań, 11 listopada.

Następstwa

Prezes B. B., p. płk. Sławek, uznał ostatnio za konieczne rozesłać do posłów i senatorów oraz do komórek organizacyjnych B. B. okólnik, w którym — jak podano w znanym Czytelnikom naszym komunikacie prasowym — stwierdzał, że do ugrupowania rządowego starają się wchodzić „rozmaici osobnicy, aby za przychylne ustosunkowanie się do rządu otrzymywać od niego pewne świadczenia”. Okólnik stwierdzał dalej, że wielu działaczy B. B. nie umie się tym osobnikom oprzeć i interwenjuje u władz celem wyjedłania dla tego rodzaju klientów „przywilejów i świadczeń”. Jeżeli stan ten trwać będzie dalej, powiada okólnik, organizacja B. B. stanie się „osrodkiem deprawacji społeczeństwa”. Płk. Sławek ma pretensję do działaczy B. B., że dopuścili do tego stanu rzeczy. Zaleca więc czystkę, zwinięcie biur pośrednictwa pracy przy B. B. i t. d.

Stosunki, jakie odsłonił okólnik płk. Sławka, nie są napewno rewelacyjne dla społeczeństwa. Mówi się o nich w kraju od dawna głośno i cicho z wymianianiem nazwisk i z wyszczególnianiem „świadczeń”, wchodzących w grę. Stosunki te musiały jednak rozpanoszyć się bardzo daleko, skoro na alarm uderzył ostatnio nawet „sanacyjny” „Kurjer Poranny” warszawski, w którym Józef Piłsudski umieszczał przeciw celom uzasadnienia zamachu majowego rozmaite wywiady na temat korupcji, złośliwostw i interwencji poselskich u władz, jakie miały mieć miejsce przed majem, zapowiadając nadejście lepszych czasów po maju. A dziś ten sam „Kurjer Poranny” tak pisze:

„Rozpanoszyło się posorzytnictwo w Polsce na idei wielkiego człowieka; posorzytnictwo to jest tak powszechne, że idea została pokryta robakami niczym urodzajne łany najechane przez szarańczę! Te posorzytzi są przekonane, że przez zżeranie wielkiej idei są jej wykładnikami i pozwalają sobie na wiele nieprawości rzekomo w obronie idei lub co więcej w narzucaniu sądu, że oni przez nikczemność swoją tej idei potęgę dodają. Zwykli, ordynarni siepacze! Pacholkiwie najniższych instynktów i zbroczeń!”

„Blask idei nie dopuszcza, by dość wcześnie dojrzęł paskudztwa tych pasorzytów. Wybuchają one od czasu do czasu skandalami! W interesie państwa jest takim skandalom zapobiegać. Może to naród czynić skutecznie wówczas, kiedy będzie miał należycie wrażliwe sumienie państwowe, z którym w żadnym razie nie wolno utożsamiać interesów kliki; klika też nie może być wykładnikiem ducha narodu, który tyle wycierpiał, ale przecież nie po to, by go znów spychano w bagno. Brońmy naród przed tem niebezpieczeństwem!”

By zapobiec korupcji choć na jednym odcinku, Klub Narodowy w parlamencie wystąpił z odpowiednią inicjatywą, którą w ten sposób w przemówieniu z dn. 3 listopada w Sejmie przedstawił poseł Rybarski:

„My ograniczając naszą działalność wnioskową w tym Sejmie, chcemy w najbliższym czasie postawić jeden wniosek natury ustawodawczej, mianowicie dotyczy on wykonania art. 22 konstytucji, że poseł nie może na swoje, ani obce imię nabywać nieruchomości państwowych, otrzymywać od rządu koncesyj, lub innych korzyści osobistych.

„Dlatego też proponujemy, że poseł, lub senator nie może od rządu otrzymywać

Sprawa autonomii wyższych uczelni

Rada oświecenia publicznego, składająca się przeważnie z „sanatorów”, akceptowała projekt rządowy większością głosów — Przemówienia w obronie młodzieży i autonomii

Warszawa, 11. 11. (Tel. wł.) W wyniku dwudniowych obrad rada oświecenia publicznego (powołana do życia przez min. oświaty i w znacznej większości składająca się z „sanatorów” — red.) przyjęła w głosowaniu imiennym wniosek, w którym podstawę rządowego projektu o nowym ustroju szkół akademickich uznaje za właściwą i stwierdza, że projekt należy przedłożyć Sejmowi.

Przeciwko temu wnioskowi padło 9 głosów, jeden uczestnik wstrzymał się, a kilku obecnych nie oddało kartek. Wniosek uchwalono większością głosów.

Obrady zagał min. Jędrzejewicz, przedstawiając podstawy projektu. Bardzo burzliwa dyskusja dotyczyła dwóch tematów: zamierzonego nowego ustroju szkół akademickich oraz typu obecnej młodzieży i sposobu, w jaki należy na nią oddziaływać.

Przeciwko młodzieży z kilku stron

wysunięto dość ostre zarzuty. W jej obronie stanął rektor ks. Szwejnic, który stwierdził, że młodzież jest bardzo ideowa i podkreślił potrzebę podchodzenia do niej nie tylko za pośrednictwem rozumu ale również i serca. Wreszcie wyraził przekonanie, że decydujący i realny wpływ na nią może

mieć moralny autorytet profesorów. W obronie autonomii wyższych uczelni przemawiali rektorzy Kutrzeba, Pawłowski, prof. Chrzanowski. Estreicher, dyr. Nawroczyński oraz inni. Zgłoszono szereg wniosków, które uznano jednak za dezyderaty do osobistego uwzględnienia ministra. (w)

Minister Simon o żądaniach Niemiec

Londyn, 11. 11. (PAT.) W związku z interpelacją Labour Party min. spr. zagr. Simon wygłosił w izbie gmin przemówienie.

Omawiając sprawę konferencji rozbrojeniowej min. sprecyzował żądania Niemiec, podkreślając, że składają się one z dwóch części: z żądań dotyczących równouprawnienia w zakresie posiadania rodzajów broni zakazanych Niemcom przez traktat i z żądania re

organizacji armji. Min. Simon zganiał Niemcy za ich zamiar dyskutowania tych spraw tylko z Francją, podkreślając, że inne państwa są również zainteresowane w tej sprawie. Metoda, jaką obrały Niemcy, była niefortunna. Celem naprawienia zła W. Brytania usiłowała doprowadzić do zwołania konferencji 4 mocarstw, aby omówić możliwości powrotu Niemiec do Genewy. Mimo, że zamiar ten, jak dotąd — nie zrealizowano, mowa uważa propozycje angielskie za uzasadnione.

Tymczasem — zdaniem Simona — pojawiły się nowe fakty, wskutek czego sytuacja jest nieco odmienna. Chodzi tu o francuski projekt rozbrojeniowy który stawia jako tezę, że zasada równouprawnienia Niemiec winna być przyjęta za podstawę powszechnej konferencji rozbrojeniowej. Simon oświadczył, że uważa plan francuski za dążenie do zgody z Niemcami i udziela mu swego poparcia.

W. Brytania akceptuje ideę regionalnych paktów o nieagresję, uważając, że sytuacja niektórych państw wymaga takiej gwarancji. W. Brytania stwierdza z zadowoleniem, że plan francuski nie przewiduje żadnych dodatkowych zobowiązań dla niej, uważając zobowiązania lokalne za wystarczające. Ze specjalnym naciskiem Simon podkreślił, że pakt Ligii i Locarno są zobowiązaniami, stanowiącymi podstawy polityki brytyjskiej, które uszanuje każdy rząd angielski bez względu na jego skład. Ponadto W. Brytania akceptuje zobowiązania, wypływające z paktu Kellogga co do neutralności, na które wskazał w swoim czasie Stimson i gotowa jest współpracować w sformułowaniu tego stanowiska.

Co do dalszych prac konferencji rozbrojeniowej, to W. Brytania stojąc na stanowisku, że ograniczenia te, marzucione Niemcom w rozdz. piątym traktatu wersalskiego były pomyślane jako podstawa powszechnego rozbrojenia, uważa jednak, że dyskusja na ten temat może być prowadzona jedynie na konferencji rozbrojeniowej i że Niemcy winny powrócić na konferencję, aby dyskusję tę umożliwić.

W. Brytania gotowa jest przystąpić do stosowania konwencji rozbrojeniowej, która uwzględniła te zasady. Wstępem do takiej konwencji winna być — zdaniem mówcy — solidarna deklaracja wszystkich państw europejskich, że w żadnym wypadku nie uciekną się do zbrojnej przemocy dla przeprowadzenia swoich pretensyj. Ponadto konwencja taka winna zamknąć rozdział piąty traktatu wersalskiego, przez co zasada równouprawnienia Niemiec byłaby teoretycznie załatwiona.

W zakończeniu min. Simon oświadczył, że w sobotę udaje się do Genewy i dokładnie sprecyzuje stanowisko W. Brytanji na posiedzeniu komisji ogólnej konferencji rozbrojeniowej.

Miljardowe oszustwa skarbowe we Francji

Straty dochodzą do 4 miliardów franków rocznie — Zaan- gażowani są w tej aferze różni posłowie i senatorowie — Osrodkiem oszukańczych manipulacyj była Szwajcarja — Dyskusja z izbie deputowanych

Paryż, 11. 11. (PAT.) Izba dep. przystąpiła do kwestji ustalenia terminu dyskusji nad interpelacją socjalisty Albertina w sprawie banku handlowego w Bazylei i postanowień, jakie rząd zamierza podjąć, aby położyć kres pewnym oszustwom skarbowym.

Min. finansów zaznaczył, że śledztwo w tej sprawie toczy się, wobec tego prosił o odroczenie dyskusji. Albertin na żądanie deputowanych wymienił pewne nazwiska osób, zamieszanych w tę aferę, mianowicie 3 senatorów Vicillarda, Jourdaina i Schrammecka.

Izba postanowiła wobec tego podjąć niezwłocznie dyskusję nad interpelacją, na co rząd wyraził zgodę, pozostawiając całą odpowiedzialność izbie. Albertin przytoczył jeszcze kilka na-

zwisk osób skompromitowanych, a mianowicie dwóch kupców, wielkich przemysłowców. Inne banki szwajcarskie również ułatwiały dokonywanie oszustw skarbowych, które dochodziły do sumy 4 miliardów fr. rocznie.

Min. finansów oświadczył, że rząd uczynił wszystko co było w jego mocy, aby wykryć oszustwo. Nie chce odczytywać listy winnych, ponieważ sprawa znajduje się w rękach władz sądowych i rząd nie może mieszać się do prowadzonego już śledztwa.

Socjaliści zgłosili wniosek, że izba deputowanych przyjmując do wiadomości oświadczenie rządu i ma do niego zaufanie w kwestji opublikowania pełnej listy nazwisk. Izba z wyjątkiem 4 głosów przyjęła porządek obrad.

Trudności ze zniesieniem prohibicji w Ameryce

Nowy Jork, 11. 11. (PAT.) Przewodniczący prawa Volsteada, czyli t. zw. 18. dodatku do konstytucji Stan. Zjednoczonych, zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych, łącząc ze zwyczajem Roosevelta nadzieję na prędką zmianę przepisów prohibicyjnych.

Zupełne odwołanie prawa o prohibicji jest uciążliwe i wymaga zgody 2/3 wszystkich stanów, należących do federacji amerykańskiej. Wobec tego narazie może być mowa tylko o

modyfikacji zezwalającej na sprzedaż piwa i lekkich win.

Prawdopodobnie kongres aprobuje te zmiany jeszcze przed 4 marca 1933, kiedy nowy prezydent obejmie władzę. Powstaje jednak pytanie, czy prez. Hoover, który do tej daty pozostaje na stanowisku zgodzi się na zatwierdzenie uchwały kongresu. Prez. Hoover jest — jak wiadomo — zdecydowanym zwolennikiem prohibicji.

koncesji o charakterze monopolistycznym, na przywóz i wywóz, ani być w zarządzie takich stowarzyszeń, które mają faktyczny monopol od państwa.

„Następnie proponujemy, że poseł, lub senator nie może otrzymywać płatnych stanowisk w samorządzie i w instytucjach samorządowych, o ile ich władze pochodzą z nominacji, a nie z wyboru.

„Następnie poseł lub senator nie może być mianowany nadzorcą sądowym, lub kuratorem, o ile wniosek o jego nominację nie wyjdzie z grona wierzycieli, względnie osób zainteresowanych.

„Wreszcie, że poseł lub senator nie może interwenjować nawet w wykonywaniu swego zawodu u władz państwowych w sprawach natury materialnej, których rozstrzygnięcie zależy od swobodnego uznania władzy. Nie wiadomo co się z tym wnioskiem

stanie, ale w każdym razie taki wniosek przedłożymy”.

Potrzeba zmiany obecnych stosunków jest więc powszechnie rozumiana. Z inicjatywą wystąpił Klub Narodowy. Podąża za nim płk. Sławek. Ale czy zalecane przez niego środki będą wystarczające?

Aby zwalczyć zło, trzeba dojść do jego źródeł i zmienić znacznie więcej, niż tylko skład osobowy i wewnętrzną organizację partji B. B. Logika życia opiera się bowiem na żelaznych prawach i wszystko ma swoje następstwa.

Nowy rząd w Czechosłowacji

Przesilenie gabinetowe w Czechosłowacji, świeżo zażegnane, było ciężkim kryzysem wewnętrznym. Wyniki na tle trudności wewnętrznych. W najcięższym stronnictwie republikańskim (agrariuszy) istniały poważne fermenty; były one skierowane przeciwko przywódcy i premierowi Udrzala, a zmierzały do „odmłodzenia” partii. Poza tem istniały tam poważne prądy, zmierzające do rozwiązania parlamentu i przeprowadzenia nowych wyborów. Wyniki wyborów, dokonanych w roku obecnym do gmin, były korzystne dla agrariuszy, a niekorzystne dla narodowych socjalistów i czeskich socjalistów. Chciano tę zmianę nastrojów wyzyskać, szczególnie przeciwko Beneszowi, o którego miejsce od dawna ubiega się agrariusz słowacki Hodža. Tendencje te były charakterystyczniejsze, że opierały się swem lewym skrzydłem o nawpół faszystowską „Narodną Ligę” Stribrnego.

Do tych fermentów wewnętrznych dołączyły się jeszcze trudności budżetowe. Preliminarz, opracowany przez ministra skarbu Trapla, dyrektora czeskosłowackiej P. K. O., zamykał się deficytem miljardowym. Celem jego pokrycia skarbu proponował zniesienie poborów pracowników państwowych ryczałtowo i mechanicznie, tak jak u nas, o 15 proc. Na tem tle wynikły nie porozumienia między stronnictwami, które ostatecznie doprow. do upadku gabinetu Udrzala, należącego do starego typu polityków, wyrosłych jeszcze w austriackiej szkole parlamentarnej.

Podczas rokowań o sformowanie nowego rządu trudno było nawiązać porozumienia między stronnictwami. Najcięższymi tutaj działały czynniki, zmierzające do nowych wyborów. Przeciwnością się jednak temu prez. Masaryk, który w konferencjach z przewodcami stronnictw koalicyjnych skłonił przewodców do zaniechania

myśli o nowych wyborach, przedstawiając niewłaściwość ich odbywania w okresie radykalizacji nastrojów i rozgoryczenia mas i wzrastającego ciągle bezrobocia, które doszło do 600 tys. Socjaliści zaś woleli kompromis, aniżeli rząd nieparlamentarne.

Doprowadzono także do porozumienia w sprawie urzędniczej. Zgodzono się nie zniżać poborów pracowników, pobierającym poniżej 9.600 koron cz. czyli ok. 200 złp. miesięcznie. Zastosowano tutaj progresję: pobierającym pobory do 12.600 Kč. zniżono o 5 proc., pobierającym do 15.000 o 8 proc., a wyżej o 10 proc. Ponadto wszystkim zwiększono opłaty na rzecz funduszu emerytalnego o 2 proc. Oszczędzi się na tem około 600 mil. Kč., a resztę oszczędności ma się zastosować w innych działach budżetu.

Nowy gabinet nie wiele się różni od poprzedniego. Ustąpił premier Udrzala i dwaj mu bliźcy: min. spraw wewnętrznych Slavik, który przeprowadził słynny spis ludności, oraz Viskovsky, min. spraw wojskowych. Z nowych ministrów w ich miejsce wchodzi również agrariusze: premier Malypetr, min. rolnictwa Hodža, min. spraw wewnętrznych Czerny, prezes zarządu krajowego Moraw i Śląska. Oświata pozostała w ręku soc. demokracji czeskiej Derera, który delegatem ludności polskiej obiecał przeprowadzić upaństwowienie gimnazjum Macierzy Szkolnej w Orlowej. Zśród ministrów dwu jest Żydów: dr. L. Czech, minister opieki społecznej, przewodca niemieckiej socjalnej demokracji; nie od rzeczy będzie wspomnieć, że Czech pochodzi z Małopolski; drugim Żydem jest czeski socjalny demokracja dr. Alfred Meissner, minister sprawiedliwości. W skład gabinetu wchodzi również jedna osoba duchowna, mianowicie przewodca ludowców ks. Szramek, od szeregu lat minister unifikacji.

Między Hohenzollernami panuje niezgoda

Książę pruski, August Wilhelm, syn Wilhelma II, zwany popularnie „Auwi”, zabrał głos w ubiegłym tygodniu na wiecu narodowych socjalistów w berlińskim „Sportpalaście”. W mowie swej napadał książę ostro na organizację b. frontowców „Stahlhelmu”, których oskarżał o „nikczemne kalumnie, rzucane pod adresem hitlerowców”. „Jeśli — mówił August Wilhelm — ludzie z obozu „Stahlhelmu” posuwają się aż do tego, iż nazywają szturmowców naszych (hitlerowskich) świniami, to niechże wiedzą, że on, książę August Wilhelm, uważa sobie za zaszczyt znajdować się w szereguach tych świń”.

„Stahlhelmu” nie pozostał dłużnym w odpowiedzi księciu Auwi i biuro prasowe tej organizacji zamieszcilo w prasie komunikat następujący:

„Jego Królewska Wysokość, ks. August Wilhelm, który nie przestaje korzystać z przywilejów i korzyści materialnych, finansowych i społecznych z racji swego stanowiska, uważa za właściwe krytykować gwałtownie przywódców „Stahlhelmu”. Taką jest już psychologia świeżych neofitów politycznych. W r. 1927 książę przystąpił do organizacji „Stahlhelmu” i złożył przysięgę na wierność sztandarom naszym. W trzy lata później wystąpił z naszych szeregów. Dzisiaj zaś książę występuje publicznie przeciwko nam z zarzutem niemoralności. Radzimy mu zająć się raczej kwestią moralności w obozie hitlerowców, gdyż wiadomo, że niektórzy przywódcy tej partii gotowi są opuścić jej szeregi właśnie z racji rozkładu moralnego, jaki w niej panuje”.

Gdy się zważy, że w obozie „Stahlhelmu” znajdują się bracia ks. Augusta Wilhelma, a mianowicie kronprinc. ks. Eitel Fryderyk, ks. Oskar — trzeba dojść do wniosku, że właśnie polityczne rozbiły rodzinę Hohenzollernów na wrogie sobie obozy. Or.

Jeszcze jeden

(w) Posel klubu B. B. prof. Witold Staniewicz złożył mandat. Zawiadomienie o tem nastąpiło ceremonialnie przy równoczesnym ogłoszeniu listów p. Staniewicza do prezesa Sławka i odpowiedzi p. Sławka do niego. Motywacja, wyłożona w piśmie p. Staniewicza, nie wytrzymuje krytyki; twierdzi, że ustępuje z parlamentu, nie mogąc pogodzić obowiązków poselskich z pedagogicznymi i społecznymi.

P. Staniewicz był przez szereg lat ministrem reform rolnych. Pracował wytyczenie na tem stanowisku. Ustąpił też przed trzema laty. I przez ten czas sprawował obowiązki poselskie i społeczne i pedagogiczne. Miał na nie czas, zwłaszcza że obecnie obowiązki poselskie redukuje się najwyżej do trzech miesięcy pracy parlamentarnej w roku. Umieją je godzić inni profesorowie wszechnie, pracując równocześnie w tak wytyczających komisjach, jak np. budżetowa, w której od jakiegoś czasu p. Staniewicz nie bierze udziału.

Przyczyną ustąpienia p. Staniewicza należy szukać gdzie indziej: w panującej atmosferze i stosunkach wewnętrznych. Już podczas sprawy brzeskiej

„Strzelec” zasądzony za awantury

Dwie afery kryminalne członków „Strzelca” w Gostyniu

Z Gostynia donoszą: Przed sądem grodzkim w Gostyniu toczyła się rozprawa z oskarżenia prywatnego przeciw Julianowi Hoffmannowi z Gostynia, oskarżonemu o strzelanie przez okno do mieszkania p. Peiserta, prezesa Stronnictwa Narodowego. Oskarżony jest urzędnikiem wydziału powiatowego i synem powiatowego komendanta „Strzelca”, sam także członkiem Związku Strzeleckiego.

Zajęcie miało miejsce w dniu 17 listopada 1930 r. t.j. w następnym dniu po wyborach do Sejmu. Miejsce B. B. urządziło pochod ulicami miasta, na którego czele kroczył „Strzelec”. „Zwycięzcy” nie szczędzili w tym dniu prochu, całe miasto rozbrzmiewało strzelaniem, a oskarżony Hoffmann — jak wykazał przewod sądowy — strzelił z rozmysłem z broni palnej przez okno do mieszkania p. Peiserta. Swego czasu skierowano sprawę do prokuratora w Lesznie, lecz ją umorzono. W oskarżeniu prywatnym czyn ten Hoffmannowi udowod-

mówiono o zamiarze złożenia przezeń mandatu. W ówczesnym głosowaniu p. Staniewicz nie brał udziału. Nieraz wypowiadał się krytycznie o sytuacji. Należał bowiem do umiślowo samodzielniejszych.

Ubytek jego dla klubu rządowego będzie dotkliwy. Niedługo, a zbraknie tam indywidualności. Już teraz słychać utyskiwania na brak mówców i polemistów, na brak jednostek o szerszym horyzoncie. Ubyli w ciągu sesji obecnej pp. Lechnicki, Zdzisław prof. Krzyżanowski, J. Piłsudski, St. Grodzicki. Ich miejsca zajęli posłowie do podnoszenia rąk przy głosowaniu. Proces ten będzie trwał dalej.

Rabini przeciw święceniu niedzieli

W dniach 2 i 3 listopada r. b. odbył się w Warszawie zjazd członków rady centralnej Związku Rabinów. Wśród powziętych uchwał („Moment”) jedna dotyczy wycieczki niedzielnej:

„Związek Rabinów zwraca się do żydowskich posłów bez różnicy partii i kierunku, aby prowadzili oni nadal walkę o cofnięcie przymusowego wycieczki niedzielnej. W związku z tem, że ostatnio osłabły: przestrzeganie soboty, czystość rodziny i rytualne przestrzeganie czystości iadła, będą delegowani w odpowiednie miejsca rabini w celu przeciwdziałania tym naruszeniom...”

A więc przestrzeganie soboty ma być spotęgowane. Pilnować tego mają rabini. Natomiast święcenie niedzieli powinno być ograniczone. Do tego dąży Związek Rabinów.

Zajścia środowe w Poznaniu

Opis zajść środowych w Poznaniu, podany przez nasze pismo w nr. 515, uległ konfiskacie. Wobec tego zamieszczamy poniżej relację o zajściach, jaką rozesała urzędowa Polska Agencja Telegraficzna, oraz nieskonfiskowaną część sprawozdania, zamieszczonego przez „ABC” poznańskie.

Oto, co na temat samych zajść donosi PAT pod datą 10 bm.:

„Wczoraj późnym wieczorem doszło w pobliżu ul. Wrocławskiej do demonstracji antyżydowskich, urządzonych przez młodzież rowiązaną O. W. P. Zajścia przybrały poważniejsze rozmiary, gdyż w czasie awantury doszło do strzelaniny. Dwie osoby zostały ranne, 7 osób aresztowano”.

W relacji „ABC” czytamy:

„Wczoraj w godzinach wieczornych odbyły się na św. Marcynie i przyległych ulicach manifestacje, przyczem wznoszono gromkie okrzyki na cześć młodzieży narodowej.

„Manifestacje przeniosły się następnie na ulicę Szkolną i Wrocławską, gdzie doszło do zajść i strzelaniny.”

„Rannych (postrzały w nogi) po opatrunku przewieziono do szpitala miejskiego, poczem na komendę policji celem przesłuchania.

„Następnie obaj udali się pod opiekę domową.”

„W czasie manifestacji aresztowano 7 osób”.

Dalsze ustępy sprawozdania w „ABC” uległy konfiskacie.

Z czem wrócił Herriot z Madrytu?

Paryż, w listopadzie.

Herriot przywiózł z Hiszpanji komplementy pod adresem Francji, wiele wyrazów serdecznych uczuć, łączących obie republiki łacińskie, ale jednocześnie — i odgłosy wrogich manifestacji studenckich. W jakim celu premier francuski udał się do Hiszpanji i jaki jest polityczny bilans jego podróży?

Zainteresowanie przyjazdem Herriota w samej Hiszpanji wydaje się zrozumiałe. Wszak to pierwsza wizyta wysokiego dygnitarza zagranicznego od czasu obalenia monarchji! Nie dziw, że wokół tej wizyty, już w pierwszym jej dniu, poczęły krążyć legendy i plotki. „Francja pragnie nas wciąż gnąć w odmgoty swej militarystycznej polityki” — wołały pisma germanofilskie — „stracimy swą niezależność w dziedzinie międzynarodowej i przyłączymy się do orszaku satelitów Marjańczy”. I te właśnie argumenty były podłożem wrogich Herriotowi manifestacji akademików. W fantastycznych swych dociekaniach niektóre pisma zagalopowały się tak daleko, że twierdziły, iż Francja zawarć miała ze swą południową sąsiadką układ, którego mocą czarne wojska miałyby na wypadek wojny wolny tranzyt z Afryki przez Hiszpanję do Francji. Dzienniki włoskie puściły w obieg inną pogłoskę: chodzi mianowicie o utworzenie na Minorce i Majorce potężnej bazy morskiej dla Śródziemnomorskiej floty. Hiszpanja miała jakoby zgodzić się na tę propozycję.

Niemniej fantastycznie brzmią inne hipotezy. Od dziesiątków lat Marokko jest ciężarem dla Hiszpanji; nieumiejętna gospodarka, liczne powstania, krwawa wojna z Abd el Krimem — wszystko to stworzyło w kołach madryckich republikanów opinię, iż wyzbycie się tej uciążliwej kolonii wyszłoby metropolji na dobre. Z drugiej zaś strony połączenie wszystkich posiadłości północno - afrykańskich pod trójkolorowym sztandarem nie byłoby obojętne dla Francji. Stąd więc powstała znowu pogłoska o proponowanej przez Herriota zamianie: Hiszpanja zręka się Marokka na rzecz Francji, natomiast otrzyma bezwzględna kontrolę nad Tangerem. Socjalistyczny „Populaire”, omawiając te pogłoski, podkreśla, że Hiszpanja od czasu wprowadzenia ustroju republikańskiego, nosi się z zamiarem zrzeczenia się Marokka na rzecz Ligi Narodów, aby się pozbyć kosztownego i nie nie

przynoszącego ciężaru. Jeśli dotąd tego nie uczyniła — konkluduje dziennik paryski — to właśnie naskutek nalegań Francji, która radziła rządowi hiszpańskiemu nie zrzekać się swojej kolonii. Czy daje się to pogodzić z pogłoskami o kolonialnym imperjalizmie Herriota?

Nie brak i innych, niemniej sensacyjnych pogłosek, jak np. o zawarciu sojuszu między oboma republikami, o przyłączeniu Hiszpanji do antyniemieckiego frontu i t. p. Premier francuski przebywał po drugiej stronie Pirenejów zaledwie trzy dni. Był nie tylko w Madrycie, lecz i w Toledo i w szeregu innych miast prowincjonalnych. Przez cały niemal czas widziano go z nieodłączną fajką, bez kapelusza, jak otoczony gawiedzią uliczną, z miną francuskiego mieszczucha, zwiędział historyczne zakątki miast. Poważne pismo madryckie „El Liberal” zapytuje: „Czy takiego człowieka można posądzać, że przybył po to, aby zawierać tajne krwiożercze układy?...”

Jedno jest pewne: Herriot miał na celu wykazanie zarówno urzędowym, jak i bardziej gorących osobistych sympatji dla rewolucyjnej Hiszpanji. Z drugiej znowu strony podróż jego nie była tylko wycieczką; urzędowy komunikat doniósł o zawarciu układu o wzajemnem ubezpieczeniu społecznem obu krajów, jakoteż o szeregu ulg, z jakich korzystać będą bezrobotni Hiszpanie we Francji. Wszelkie inne „układy i umowy” pozostają w sferze fantazyjnych uwag prasy włoskiej, zardroszem okiem spoglądającej na przyjaźń francusko - hiszpańską: „Czy warto było dla tak białych układów fatygować francuskiego premiera do Madrytu?”

Ale trzeba znać Herriota: potrafi on udać się w samolocie na jeden dzień do Wiednia, aby tam wygłosić prelekcję o Beethovenie. Umie też godzinami wystawać przed historycznym zabytkiem, oceniając go okiem znawcy. Czy Madryt i Toledo nie są tego godne? LEC.

Mystyfikacja, a nie wynalazek?

Paryż, 11. 11. (PAT.) Trzej rzeczoznawcy, powołani przez sędziego śledczego dla zbadania wynalazku inż. Dunikowskiego, złożyli swoją opinię, w której określili wynalazek, jako mistyfikację.

Antyżydowskie demonstracje

Berlin, 11. 11. (Tel. wł.) Na uniwersytecie we Wrocławiu studenci urządzili gwałtowną demonstrację antyżydowską z powodu rozpoczęcia wykładów przez nowego profesora prawa handlowego Ernesta Cohna.

Policja dwukrotnie musiała opróżniać salę. Demonstrację przeniosły się na ulicę, a studenci i hitlerowcy zaatakowali policję. Prof. Cohn udał się do domu pod silną eskortą policji. (D)

Teroryzowanie Polaków podczas wyborów w Rzeszy

Lipsk, 11. 11. (PAT). Niepowodzenie wyborcze mniejszości polskiej znajduje wytłumaczenie w niebawymym terrorze, jakiemu podlegała ludność polska w Saksonji.

Szczególnie ruchliwą akcją odznaczali się księża, nawołujący przedewszystkiem do głosowania na listy centrum. Podobne objawy zaobserwowano również w Turynji, gdzie ponadto pracodawcy grozili Polakom wydalaniem, o ile będą głosowali na

listę polską. Doszła jeszcze do tego ostrą kampanją nar. socj. i komunistów, nawzajem przecięgających się w obelżywych napaściach na spokojną ludność polską.

W wielu miejscowościach właściciele lokali kategorycznie odmawiali wynajęcia sal, tak, że z konieczności ograniczać się musiano do pogadek domowych. W tych warunkach akcja wyborcza napotykała wszędzie na wielkie trudności.

W Niemczech wciąż sytuacja bez wyjścia

Narazie nie może być mowy o dojsciu do skutku jakiejś koalicji — Rząd Papena w dalszym ciągu odosobniony — Socjaliści w opozycji do rządu

Berlin, 11. 11. (Tel. wł.) Sytuacja wewnętrzna w Niemczech jest nadal niewyjaśniona. Stronnicza występują ostro przeciwko Papenowi.

Hitlerowski „Angriff“ formuje po raz drugi opinie, że należy Hitlerowi oddać urząd kanclerza i że jest to jedyna droga rozwiązania przesilenia. Podobne stanowisko czyni oczywiście iluzorycznymi nie tylko wszelkie rokowania na temat koncentracji narodowej dokoła rządu Papena, ale utrudnia również dojscie do skutku wogóle jakiejś koalicji, co pośrednio wychodzi na korzyść Papena.

Zwraca uwagę fakt, że rokowania z Hitlerem ma prowadzić nie gen. Schleicher jak dotychczas, ale sam kanclerz Papen. Rzecz inna, czy wogóle wobec stanowiska Hitlera dojdzie do jego zetknięcia z Papenem.

Centrum i Bawarska Partja Ludowa, chcąc pominąć kanclerza, apelują do prezydenta Hindenburga. Ten jednak polecił już Papenowi prowadzenie rokowań.

„Vossische Zeitung“ pisze, że po ostatnim posiedzeniu gabinetu możliwość dymisji Papena i członków rządu zupełnie już nie wchodzi w rachubę. (D)

Berlin, 11. 11. (PAT.) Zarząd partji socj. dem. powziął uchwałę, zapowiadającą jak najbardziej energiczną walkę przeciwko obecnemu rządowi oraz jego planom.

Pruska frakcja socj. dem. domaga się niezwłocznego zwołania sejmu i powierzenia komisji parlamentarnej śledztwa w sprawie dotychczasowych posunięć rządu komisarycznego.

Posiew śmierci i zniszczenia na Kubie

Liczba ofiar ostatniego orkanu przekracza tysiąc samych tylko zabitych — O gromne straty materialne

London, 11. 11. (Tel. wł.) Według doniesień z Hawany orkan, który nawiedził Kubę pociągnął za sobą na podstawie dotychczasowych obliczeń śmierć 42 osób na wybrzeżu. Przeszło 300 000 tonn surowego cukru uległo zniszczeniu. Wiadomości o trzystu zabitych w Santa Cruz del Suo nie są dotychczas potwierdzone.

Na podstawie informacji nadchodzących z Nowego Jorku szalony orkan połączony był z żywiołowym wylewem morza, wskutek czego na Kubie zginęło przeszło tysiąc

osób. Najwięcej ucierpiała prowincja Puerto Principe, gdzie ogromnym zniszczeniom uległy miasta Santa Cruz del Suo i Camaguey.

W Santa Cruz del Suo fale przerwały wał ochronny i woda zaalała niemal całe miasto. Mieszkańcy dopiero w ostatniej chwili zdolali uciec. W porcie zatoneło oprócz torpedowca (o czym już donosiliśmy — red.) jeszcze kilka statków. Straty materialne w obu miastach są bardzo poważne, a wiele domów leży w gruzach.

Sprawa ks. Pszczyńskiego przed trybun. haskim

Haga, 11. 11. (PAT.) Trybunał haski kontynuował rozprawę w sprawie skargi ks. Pszczyńskiego.

Ostatnie posiedzenie poranne wypełniło przemówienie rzeczoznawcy niemieckiego Kaufmana, który starał się osłabić argumentację prawną strony polskiej.

Popołudniu przemawiał agent polski, wytykając tendencyjne przekształcenie tekstów polskich ustaw przez stronę niemiecką. Następnie zabierał głos doradca polski prof. Jeze, uzasadniając tezę polską wbrew argumentom niemieckim.

Apel poległych lotników

Warszawa, 11. 11. (PAT.) — Rozpoczęły się uroczystości związane z odsłonięciem pomnika lotnika.

W kościele Zbawiciela odprawili ks. arcybiskup Ropp nabożeństwo żałobne za dusze wszystkich zmarłych i poległych lotników.

W czwartek o godz. 20 odbył się uroczysty apel. Na lotnisku, oświetlonym reflektorami, ustawił się 1 pułk lotniczy w komplecie, delegację wszystkich innych pułków z całej Rzplitej, oficerowie rezerwy lotnictwa, oraz delegacja Aeroklubu Rzplitej. Przy wielkim maszynie, na którym powiewała flaga o barwach narodowych, zgromadzili się przedstawiciele władz, członkowie budowy pomnika lotnika.

Po przyjęciu raportu i przemówieniu przedstawiciela władz i odegraniu pobudki dwaj oficerowie odczytali kolejno przy świetle pochodni i reflektorów nazwiska 356 poległych lotników. Po apelu orkiestra odegrała marsz żałobny. Uroczystość zakończyła wspólna modlitwa za dusze poległych lotników.

Na to pieniądze są!

Gdynia, 11. 11. (Tel. wł.) Na obchód święta niepodległości wyjechała stad do Torunia kompanja „sanacyjnego“ Związku Rezerwistów. Pieniądze na podróż wyawerował komisarz rządu z kasy miejskiej.

Nowe statki handlowe

Gdynia, 11. 11. (Tel. wł.) W najbliższym czasie „Zegluga Polska“ zwróci się do różnych stocznni po oferty na budowę dwóch statków handlowych o pojemności 1 800 do 2 000 tonn. Statki te będą kursowały pomiędzy Gdynią i Rotterdamem oraz Antwerpją.

Bardzo dużo względów przemawia za oddaniem zamówienia stoczniom angielskim, ale jest niewykluczone, że obstatunek otrzyma „Stocznia Gdańska“, która, jak slychać, ma niebawem przejść na całkowitą własność państwa polskiego. S. B.

Nagrody Nobla

Sztokholm, 11. 11. (Tel. wł.) — Nagrodę Nobla w dziedzinie chemji przyznała szwedzka akademja nauk uczonemu amerykańskiemu Irving Langmirowi za jego prace i wynalazki na tem polu.

Nagrody w dziedzinie fizyki za rok ubiegły i bieżący nie przyznano nikomu. Część kwoty postanowiono dotychczas do funduszu rezerwowego a sumę przypadającą na ten rok pozostawiono do dyspozycji na rok przyszły.

Wręczenie nagród Nobla nastąpi w dniu śmierci fundatora, t. j. dnia 10 grudnia.

Ofiara naloğu?

Warszawa, 11. 11. (Tel. wł.) — Aresztowanego przed kilku dniami kierownika magazynu naprawy w zbrojowni kpt. Łączkowskiego oddano do szpitala wojskowego pod obserwacją psychiatryczną. Śledztwo wykazało, że był on nalogowym morfinistą i alkoholiczkiem. (w)

Pięciu posłów polskich

Nowy Jork, 11. 11. (PAT.) W skład nowej izby reprezentantów weszło 5 Polaków, a mianowicie pp. Schuetz, i Kościalkowski z Chicago. Dingell, Sadowski i Lesiński z Detroit. Wszyscy należą do partji demokratycznej. Dotychczas liczba posłów polskich w izbie reprezentantów nie przekraczała nigdy 2 osób.

Niewypłacalność Grecji

Nowy Jork, 11. 11. (Tel. wł.) — Amerykańskie min. skarbu wydało oficjalny komunikat, w którym podaje do wiadomości, że Grecja nie wpłaciła raty długów wojennych w wysokości 444.920 dolarów. Rząd grecki zawiadomił Amerykę, iż nie może zdobyć dewizy zagraniczne potrzebne mu do uregulowania Ameryce płatnych na dzień 15 grudnia 40.729 dolarów.

Posel niemiecki w Kownie

Berlin, 11. 11. (Tel. wł.) Posłem niemieckim w Kownie został prof. Erich Zechlin, który swego czasu kierował referatem polskim w Auswaertiges Amt. Posel Zechlin jest bratem byłego szefa urzędu prasowego w Rzerzy dziś mianowanego posłem w Meksyku. (D)

Trąba powietrzna

Walcenja, 11. 11. (PAT.) Trąba powietrzna nawiedziła kilka wsi, wyrządzając ogromne zniszczenie. Na wybrzeżu znaleziono trupy 2 rybaków, pochodzących z załogi zaginionego kutra. Brak również wiadomości o paru innych okrętach.

(Walcenja — stolica prowincji tej samej nazwy w Hiszpanji. Miasto leży nad rzeką Guadalaviar o 4 klm. od morza śródziemnego — red.)

Wizytacja kanoniczna kościoła polskiego w Londynie

London, 9 listopada. W niedzielę 6 listopada ks. biskup Butt dokonał z ramienia kardynała Bourne wizytacji kanonicznej kościoła polskiego w obecności ambasadora Skirmunta, przedstawicieli ambasady i konsulatu generalnego, polskich Sióstr Nazaretanek z Enfield, oraz tłumy rodaków, którzy z okazji przypadającego święta narodowego wypełnili kościół po brzegi.

Ks. rektor odprawił uroczystą mszę św. w intencji ambasadora Skirmunta, obchodzącego 10 b. m. dziesięciolecie swojej pracy dyplomatycznej jako posel a potem pierwszy ambasador niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie.

W pięknym przemówieniu w języku angielskim ks. biskup wskazał na cel przepisanej prawem kościelnym wizytacji kościoła, powinszował Polakom tak ślicznej świątyni, w której mogą na obczyźnie chwalić Boga i zaspakajać swoje potrzeby duchowe w ojczystym języku, a nawiązując do dziesięcioletniej pracy pierwszego ambasadora Polski w Londynie, podziękował Skirmuntowi za jego zasługi około polskiego kościoła i opiekę nad nim.

Po modlitwach za zmarłych rodaków i uroczystym błogosławieństwie, którego udzielił ks. biskup, odśpiewano „Boże coś Polskę“, poczem ks. biskup oglądał sakrystję, wnętrze kościoła, urządzenia Misji i sale, wyrażając swoje zadowolenie i podziw z dokonanej pracy przy nowym kościele i zmiany na lepsze. bo, jak zauważył ks. biskup, dawny kościół na Mercers Street był najbiedniejszy ze wszystkich kościołów archidiecezji Westminsterkiej. Szkoda, że kościół takiego nie nabyto 20 lat wcześniej, gdy kolonja polska w Londynie była o wiele liczniejsza.

Po zwiedzeniu gmachu Misji odbyło się u ks. rektora śniadanie na cześć biskupa, w którym między innymi wzięli udział pan ambasador, pan

Pr 6 480-62.398

konsul Hulanicki, pan radca Orłowski i pierwszy sekretarz ambasady pan Wszelaki.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pochmurno i mgliście, możliwe bardzo nieznaczne opady.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.91 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs mark i guld. gđ. Bank Polski oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.25 zł., gotówka 210.00 zł., za 100 guld. gđ. w dewizach 173.16 do 173.42 zł., gotówka 172.82 zł.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 11. 11. 1932 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Spędzono: wołów 2, buhajów 11, krów 16, swni 348, prosiat 127, cielat 180, owiec 6, razem 690 zwierząt.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za .000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 11. 11. 1932 r.

Pszemca marchijska	2 1.00—203.00
sp. Tendencja spokojniejsza.	
Pszemca pastwana	185.00—191.00
Tendencja spokojniejsza.	
Pszemca jara march	206.00—208.00
Tendencja spokojniejsza.	
Pszemca jara 78—79 kg.	203.50—205.50
Tendencja spokojniejsza.	
Zyto march.	158.00—160.00
Tendencja spokojna.	
Zyto z okolic Warty Nete-	
ci i pomorskie 72—73 kg.	
cif Berlin tr	166,50
Tendencja spokojna.	
Jęczmień browarowy	170,00—180,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastwny i prze-	
mysłowy	162,00—169,00
Tendencja spokojna.	
Owies march	133,00—138,00
Tendencja stała.	
Mąka pszenna	24,50— 27,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	20,50— 23,60
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	9,25— 9,60
Tendencja mocniejsza.	
Otręby żytnie	8,50— 8,80
Tendencja mocniejsza.	
Groch Victoria	21,00— 26,00
Groch drobny jadalny	20,00— 23,00
Groch pastwny	14,00— 16,00
Kuchy lniane	10,10— 10,20
Kuchy z orzech ziemnego	10,80
Kuchy mielone (maczka)	11,10
Wytlaki suche	9,00
Srót Soya ekstrahowany 46%	
loco Hamburg	10,30
Srót Soya ekstrahowany 46%	
loco Szczecin	11,00
Ogólna tendencja niepewna.	

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa, 10. 11. Zyto I stand 16.25 do 16.50, II stand. 16 — 16.25, pszemca jednolita 26.50 — 27, zbierana 26 — 28.50, jara czerwona szklista 27.50 — 28, owies jednolity 17 — 17.50, zbierany 16 — 16.50, jęczmień na kasę 15.75 — 16.25, browarniany 17 — 18, groch polny z workiem 24 — 26, groch Wiktorja z workiem 26 — 29, rzepak zimowy 48 — 49, konicznaz czerwona surowa 110 — 130, bez kanianki 125 — 140, biała surowa 110 — 140, bez kanianki 150 do 200, mąka pszenna luksusowa 45 — 50, 0000 40 — 45, żytnia pyłkowa 27 — 29, otręby pszenne szale 11 — 11.50, średnie 10 do 10.50, żytnie 9.50 — 10, kuchy lniane 21.50 do 22, rzepakowe 16.50 — 17, stoncznikowe 17.50 — 18, tubin niebieski 8 — 8.50, peluska 16.50 — 17.50, proso 18 — 20, siemię lniane 38 — 40, gryka 17 — 18, ziemniaki jadalne 4 — 4.25, Usposobienie spokojne.

Z RYNKÓW NABIAŁU

W ubiegłym tygodniu sprawozdawczym od 4 do 10. 11. 1932 sytuacja na rynku krajowym masła w dalszym ciągu się wzmocniła. Ceny utrzymały się pod koniec tygodnia od zł. 3.30 — 3.40 za kg. I gatunku. Produkcja stopniowo maleje i jest przeważnie znacznie mniejsza, niż w równym okresie ubiegłego roku.

Tendencja na rynkach zagranicznych również wzmocniona. Berlin notuje w dalszym ciągu mk. 115 za 50 kg franko stacja odbiorcza za I gatunek, mk. 105 za II gat., i mk. 96 za III gatunek, przy mocnej tendencji.

Dostawy jaj pozostały na niskim poziomie, wobec czego ceny za jajka gwarantowanej świeżości wzrosły w hurcie do zł. 2.40 za mendel.

W obronie nauczycieli

W dniu 3 listopada Klub Narodowy wniosł w Sejmie następujące wnioski: Wysoki Sejm uchwalic raczy następującą ustawę.

Ustawa z dnia..... uchylająca rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli („Dz. Ust.“ Nr. 91, poz. 773).

Art. 1.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli („Dz. Ust.“ Nr. 91, poz. 773) uchyla się.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. („Dz. Ust.“ Nr. 91, poz. 773) zmienia zasadniczo ustawę z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, ze szkoda dla dalszego rozwoju wychowania publicznego.

Podstawowym warunkiem osiągnięcia przez szkołę jej celów wychowawczych jest sprawiedliwość i szcerość stosunku władzy do nauczycieli. Nauczyciel szkoły polskiej nie może przedstawiać w warunkach stałej niepewności. Ocena jego pracy przez władzę winna mu być zawsze znana, bo tylko wtedy starać się będzie o udoskonalenie swej pracy zawodowej i kwalifikacji.

Rozporządzenie znosi jawność kwalifikacji nauczycielskiej, gdyż uniemożliwia nauczycielowi wglądanie do kwalifikacyjnej przed definitywnym

orzeczeniem władzy o jakości jego pracy. Zniesienie komisji kwalifikacyjnych, które dotychczas mogły, jako ciała odwoławcze, korygować niesprawiedliwe oceny przełożonych nauczycieli, jest główną wadą rozporządzenia. Wskutek tego lo snauczylieli zależeć będzie wyłącznie od swobodnego uznania władzy przełożonej. Zachodzi obawa, że dla zabezpieczenia swej przyszłości niektórzy nauczyciele używać będą wszelkich sposobów, nawet niemoralnych, celem przychylnego u-sposobienia dla siebie przełożonych, co spowoduje obniżenie charakteru nauczycieli, którzy mają kształcić charakter młodzi.

Drugą zasadniczą zmianę wprowadza rozporządzenie w sprawie ustroju komisji dyscyplinarnych i postępowania dyscyplinarnego. I ta zmiana, pozabawiająca nauczycielstwa reprezentacji czynników niezależnych w komisjach dyscyplinarnych, (sędziów członków rad szkolnych i przedstawicieli nauczycielstwa) jest dla szkolnictwa szkodliwa. Wytwarza bowiem ten stan prawny, iż władza, która oskarża, sama ustanawiać będzie skład sądu, który ma skargę rozpatrywać. Biorąc pod uwagę obecne stosunki w szkolnictwie, a w szczególności traktowanie spraw personalnych wyłącznie pod kątem widzenia partyjno-politycznym, wnioskodawcy uważają, iż rozporządzenie to przyczyni się do dalszego pogorszenia stosunków moralnych w szkolnictwie i jego roli w życiu społeczeństwa. Wobec tego koniecznym jest zniesienie tego rozporządzenia i przywrócenie dotychczasowych przepisów prawno-służbowych dla nauczycielstwa, które są owocem zdrowej myśli państwowej i wychowawczej, o-partiej na wzorach cywilizowanego zachodu.

powiatowa administracji ogólnej może zakazać założenie oddziału z tych samych powodów, z których ma prawo zakazać założenie zwykłego stowarzyszenia. Oznacza to więc, że pomimo uzyskania rejestracji stowarzyszenia w urzędzie wojewódzkim, starostowie mogą jeszcze zakazać tworzenia oddziałów stowarzyszenia, o ile uważają, że założenie oddziału stowarzyszenia może na terenie danego powiatu spowodować zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego.

Związki stowarzyszeń można zakładać według przepisów ustalonych dla stowarzyszeń zarejestrowanych z tą różnicą, że dla założenia związku wystarczy udział trzech stowarzyszeń.

Prawo o stowarzyszeniach zawiera, podobnie jak niemiecki kodeks cywilny, szczególne postanowienia, dotyczące sposobu przeprowadzenia likwidacji na wypadek dobrowolnego lub zarządzonego przez władzę rozwiązania zarejestrowanego stowarzyszenia.

Toruń w hołdzie ś. p. Waclawskiemu

Z inicjatywy Związku Młodych Narodowców odprawione zostało wczoraj w Toruniu, w kościele św. Jakóba, w rocznicę tragicznej śmierci śp. Stanisława Waclawskiego, nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy.

W nabożeństwie wzięło tłumny udział obywatelstwo m. Torunia.

Z Stronnictwa Narodowego

Koło Śródmieście

W salce Stronnictwa Narodowego (św. Marcin 65) odbyło się walne zebranie Koła Śródmieście.

Przy szczerze wypełnionej sali obrady zagał p. wiceprezes Przybylski, zapraszając na przewodniczącego wiceprezesa zarządu na m. Poznań p. insp. Michalskiego. Na sekretarza powołano p. R. Kończala. Sprawozdanie sekretarza zarządu wygłosił p. red. Kraszewski, sprawozdanie kasowe zdał p. red. Ujma. Po referacie komisji rewizyjnej uchwalono przez akklamację pokwitowanie ustępującemu zarządowi. Następnie dokonano wyborów nowego zarządu i kom. rewizyjnej. Prezesem został p. dr. Stefan Piotrowski; wiceprezesami pp.: K. Przybylski i red. Danielewski, sekretarzem p. red. Bogdan Piotrowski; skarbnikiem p. red. W. Ujma; członkami zarządu pp.: Nowakowska, B. Przybylska, W. Całka, A. Czarczyński, J. Eliński, R. Kończal, red. T. Kraszewski i A. Szkuclarek. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: red. T. Powidzki i Hoffmann.

Po wyborach p. poseł J. Kawecki, wygłosił referat p. t. „Obecna sytuacja polityczna”. Prelegent omówił bieżące wypadki, poświęcając dużo uwagi sesji sejmowej. Wywodów mowy, ujętych w piękną i zwartą formę, wysłuchano z wielkim zainteresowaniem, przerywając je często hucznymi oklaskami.

Po referacie nowowybrany prezes dr. S. Piotrowski scharakteryzował pokrótce pracę zarządu na czas najbliższy.

w Olekszynie

W niedzielę odbyło się w sali p. Grelaka w Olekszynie zebranie Str. Nar. Zagalił je p. Bojarski z Kłecka witając obecnych i udzielił głosu p. pos. Witkowskiemu, który w przeszło godzinny referacie szczegółowo scharakteryzował położenie kraju. Mówcę wynagrodzono gorącymi oklaskami. Zebrani na salę w zupełności solidaryzowali się z programem Str. Nar. Pieśnią „Boże coś Polskę” zamknął przewodniczący obrady.

Z TEATRU

„Mademoiselle”, komedia w 3 aktach Jakóba Devala. Przekład J. A. Hertza. Teatr Polski. Reżyser: dyr. B. Szczurkiewicz. Role ważniejsze pp.: Młodziejowska, Niwińska, Sachnowska, Chorzewski, Noskowski, Piotrowski.

Przemiana duchowa, jaka zachodzi w starej guwernance, pannie Boutin, jest teatralnie bardzo efektowną. Dwadzieścia lat biedactwo „chodziło kondycjami” tu i tam, wychowywało cudze dzieci, i jado cudzy chleb. U bogatej burżuazji „panna do towarzystwa” to stanowisko zaiste nie wzbijające w pychę. Nieraz trzeba zaciąć zęby, a jeszcze częściej trzeba wyprawiać sztuki łamane na końcach nerwów, jeżeli się chce utrzymać między sobą, a lokajem jakiś dystans godności osobistej, o który „państwu” mało chodzi. Nietrudno popaść w rodzaj zasznięcia duszy — a raczej trudno, w coś podobnego nie popaść. Panna Boutin doszła w końcu do myśle-

nia tylko o tem, aby mieć posadę i aby uciulać jak najwięcej grosza. Trzęsie się nad pieniędzmi. Własnemu bratu pożyczka tylko na procent... I taka duchowa kaleka dostaje się w sam środek zamętu, który jeszcze jest w zarodku, ale jak wybuchnie!... Mianowicie najnowszą jej wychowanka, panna Krystyna, zadawała się w romansik i ma zostać matka.

Matka! Dziecko! Te dwa słowa otwierają serce starej guwernantki, która nikogo nie kochała i której nikt nie kochał. Panna Boutin błyskawicznie konstruuje swój plan. Odbiera lekko-myślną dziewczynkę rewolwer, którego ta gotowa użyć w przystępie nerwów. Zakazuje jej wyznawać cokolwiek przed rodzicami. Podstawiając swego brata za lekarza, uzyskuje dla Krystyny wyjazd na wieś, towarzyszy jej, po rozwiązaniu odwozi z powrotem, opłaca dwudziestu pięciu tysiącami franków milczenie lokaja-szantażysty (ona, wcielenie skąpstwa i chciwości!)... prosi o zwolnienie z posady. Dlaczego? Bo — wyznaje — ma dziecko i chce mu się poświęcić. Będzie na nie pracowała, podejmie się każdej roboty, znieśnie każdą biedę, byle mieć je przy sobie i dla siebie. Śmiech, którym jej chlebodawczynie przyjmuje to wyznanie szkaradnej starej pannicy, jest ostatnim upokorzeniem, jakie „mademoiselle” znieść musi. Krystyna może wrócić do flirtów i zabaw. Synek jej znalazł matkę — prawdziwą.

Trudność tej roli polega na tem, że panna Boutin ma być przez całe półtrzecia aktu czemś w rodzaju ludzkiego automatu, aż na samym końcu w kilku słowach nabrzmiałych uczuciem odkryje się, że ma serce i to serce nie pierwsze lepsze: serce matki. To też chwilę powzięcia planu wartoby mimicznie wydo-byc. Nie idzie o podsuniecie widzowi konkretnych domysłów. Powinien on tylko zauważyć, iż panna Boutin czemś się wstrząsnęła i coś postanowiła. Co? To się właśnie na końcu okaże. P. Młodziejowska pracowała nad rolą sumiennie jak zazwyczaj i z niemałą starannością. Kontrasty między sercem zasuszone-m i rozbudzone-m mogłyby być wyraźniejsze. Na scenie obowiązuje bardzo mocno przepis „szczypta soli, szczypta cukru”, a i garść także nie zawadzi.

W zapowiedziach „Mademoiselle” przesunęło się słówko „dulsczyzna” jako charakterystyka środowiska, które Deval ma „chłostać biedem satyrę” czy coś podobnego. Dla mnie dulsczyzny żadnej w tem niema. Gdyby pani Dul-ska (nawet paryska) dowiedziała się, iż jej guwernantka ma nieślubne dziecko, nie wybuchnęłaby śmiechem, jak chlebodawczynie panny Boutin, ale wrzaskiem i burzeniem. Dulsczyzna jest bezsilna i ponura, ci państwo z Paryża są tylko zabawnie lekkoduszni. P. Noskowski wpadł odrazu na ton groteski i tak było trzeba. P. Niwińska jest dalej zdolna i szczerza w wyrazie. To, że umie być sztuczną i nieszczerą, jak np. w „Ktobądziu”, dobrze rekomenduje jej myśl o charakterystyki. Godność i bezczelność lokaj paryskich („larbins”) stworzyła już cały zastęp pysznych figur teatralnych. P. Piotrowski pomnożył tę galerię o typ szczególnie wyrazisty. P. Chorzewskiemu trzeba obmyślić jakiś bardzo specjalny sposób charakteryzowania się. Niepomniernie szerokie usta układają się mu przy otwarciu tak, że po obu stronach policzki powstają nieruchome fałdy; wskutek tego twarz martwieje i nie może zmienić wyrazu. Nielatwo będzie coś na to poradzić, ale próbować trzeba.

WITOLD NOSKOWSKI.

((Recenzja powyższa, jak również recenzja „Carmen”, zamieszczone w wczorajszym numerze porannym, z powodu podwójnej konfiskaty całego nakładu nie doszła rąk naszych Czytelników. Dlatego podajemy ją dzisiaj. W jutrzejszym numerze wieczornym podamy recenzję „Carmen”.)

Nowe prawo o stowarzyszeniach

IV. Stowarzyszenia zarejestrowane

(Ciąg dalszy).

Jeżeli władza rejestracyjna nie ma zastrzeżeń przeciwko projektowanemu stowarzyszeniu, wpisuje ona stowarzyszenie do rejestru stowarzyszeń, wydając równocześnie założycielom jeden egzemplarz statutu z odpowiednią adnotacją. Fakt zarejestrowania ogłasza władza na koszt założycieli w „Monitorze Polskim”, a ponieważ prawo o stowarzyszeniach przewiduje również opłaty rejestracyjne, to rejestracja stowarzyszenia będzie związana ze stosunkowo znacznymi kosztami. Od chwili wpisania do rejestru stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może, lecz nie musi — jak obecnie, — obok właściwej nazwy używać dodatku „stowarzyszenie zarejestrowane”.

Prawo kontroli życia stowarzyszeniowego jest przy stowarzyszeniach zarejestrowanych jeszcze większe, aniżeli przy zwykłych stowarzyszeniach, gdyż oprócz tych praw, o których już była mowa przy stowarzyszeniach zwykłych na pisemne żądanie bezpośredniej władzy nadzorczej zarząd stowarzyszenia, pod osobistą odpowiedzialnością każdego z członków zarządu, obowiązany jest złożyć jej nie więcej niż w dwóch egzemplarzach sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe stowarzyszenia za ubiegły okres sprawozdawczy, a także udzielać potrzebnych wyjaśnień.

Ponadto w stosunku do stowarzyszeń zarejestrowanych, korzystających z ofiarności publicznej, albo z zapomóg udzielonych im przez władze lub instytucje publiczne, bez względu na cele tych stowarzyszeń, mają zastosowanie następujące postanowienia:

- o terminie, miejscu i przedmiocie każdego walnego zgromadzenia obowiązane są zawiadamiać bezpośrednio władzę nadzorczą; dotyczy to również posiedzeń zarządu stowarzyszenia, o ile przedmiotem obrad mają być sprawy, związane z użyciem funduszy, uzyskanych w drodze określonej w niniejszym artykule ustawy;
- władza może delegować na ich posiedzenia swego przedstawiciela, upoważnionego do zabierania głosu, żądania informacji od zarządu, komisji rewizyjnej i innych organów stowarzyszenia i czynienia swych uwag co do gospodarki stowarzyszenia, celowości czynionych wydatków, potrzebnych reform i t. p.; delegatem tym może być zarówno urzędnik władzy rządowej jak i za-

interesowanej władzy samorządowej lub instytucji publicznej;

c) w razie powtarzających się uchybień w gospodarce stowarzyszenia może ono być przez władzę rejestracyjną pozbawione prawa korzystania z ofiarności publicznej lub z zapomóg.

Prawo upomnienia, zawieszenia i rozwiązania stosuje się do stowarzyszeń zarejestrowanych tak samo, jak do stowarzyszeń zwykłych, z tą zmianą, że decyzja o rozwiązaniu stowarzyszenia zarejestrowanego nie należy do powiatowej lub do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej. Władza ta może oprócz tego zadecydować o likwidacji stowarzyszenia zarejestrowanego, jeżeli liczba członków spadnie poniżej 10 (dotychczas poniżej trzech), lub jeżeli stowarzyszenie nie posiada przewidzianego statutowo zarządu i niema warunków do jego wyłonienia, względnie nie wyłania w ciągu najmniej rocznego okresu, lub organ ten nie był odnawiany najmniej w ciągu 3 okresów przewidzianego statutowo czasu jego urzędowania, albo też są inne okoliczności, świadczące, że stowarzyszenie faktycznie istnieje przestało, lub że istnienie jego stało się bezprzedmiotowe.

Jako specjalne uprawnienia stowarzyszeń zarejestrowanych, oprócz posiadania osobowości prawnej, należy uważać prawo zakładania oddziałów, o ile statuty przewidują tworzenie oddziałów i zasady ich organizacji, prawo łączenia się w związki stowarzyszeń, prawo korzystania z ofiarności publicznej albo z zapomóg, udzielanych przez władze lub instytucje publiczne, jako też prawo przyjmowania w poczet swoich członków osób prawnych.

Celem utworzenia oddziału stowarzyszenia zarejestrowanego kierownictwo oddziału obowiązane jest zawiadomić o założeniu oddziału powiatową władzę administracji ogólnej miejsca siedziby oddziału, dołączając egzemplarz statutu stowarzyszenia, dowód zgody centrali stowarzyszenia na powstanie oddziału, wykaz składu osobowego kierownictwa oddziału wraz z jego adresami i adres lokalu, w którym ma się mieścić oddział. Oddział stowarzyszenia zarejestrowanego podlega takim samym przepisom kontrolnym, jak zwykłe stowarzyszenia, a może on rozpocząć swoją działalność dopiero po upływie 4 tygodni od dnia zgłoszenia, przyczem należy zauważyć, iż władza

WIADOMOŚCI POTO CZNE

Hasło młodzieży: „Gotów“!

Przed niedzielą „świętem młodzieży“ — Apel do młodzieży zorganizowanej i niezorganizowanej

W dniu 13 listopada, w dniu „Święta Młodzieży“, jak Polska długa i szeroka, rozlegać się będzie hasło Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej „Gotów!“.

W dniu tym, młodzież ku czci swego patrona, św. Stanisława Kostki, urządza wspaniałe obchody, manifestując w nich swoje uczucia katolickie i narodowe. Przygotowania na wielki ten dzień dobiegają końca. Młodzież jest „gotową“ na swoje święto.

Program uroczystości S. M. P. poznańskich przewiduje, oprócz nabożeństw, które odbędą się w poszczególnych kościołach parafialnych, w czasie których młodzież wspólnie przystępuje do komunij św., wielki manifestacyjny pochód organizacji młodzieży, który wyrusza z placu Nowomiejskiego nr. 5 — siedziby Związku. Pochód udaje się przed pałac J. Em. księdza kardynała-Prymasa, by złożyć hołd swojemu Najdostojniejszemu Protektorowi.

Popołudniu o godz. 16.25 odbędzie akademię radjowa, a wieczorem poszczególne Stowarzyszenia urządzą w swoich dzielnicach uroczyste zebrania, względnie wieczornice.

W dzień „święta“ młodzież na cele organizacyjne urządza kwestę. Niechaj społeczeństwo nie omija puszek kwestarzy S. M. P., lecz choćby drobnym datkiem okaże Stow. Młodzieży Polskiej swoje zainteresowanie i sympatje.

Z poznańskiego okręgu S. M. P. otrzymujemy następujący komunikat:

W dniu wczorajszym rozpoczęły się w kościołach parafialnych rekolekcje dla całej młodzieży naszego miasta. Dziś w piątek i jutro w sobotę jeszcze nauki i spowiedź — w niedzielę w godzinach rannych uroczyste msze św. i wspólna komunja św. W godzinie południowej odbędzie się pochód przez miasto do J. E. X. Kard. Prymasa Polski, gdzie młodzież katolickiego

Przyroda — zdrowie — opieka społeczna

Na pierwsze dni września 1933 r. zwołany zostanie do Poznania wielki kongres wszystkich czynników urzędowych, zainteresowanych akcją opieki społecznej, oraz zjazd czynników prywatnych, zainteresowanych akcją charytatywną. Z tej okazji odbędzie się od 5 do 20 września przyszłego roku wielka wystawa pod nazwą „Przyroda — Zdrowie — Opieka Społeczna“.

Organizatorzy wystawy zwracają już dzisiaj wszystkim zainteresowanym czynnikom na nią uwagę, prosząc o poparcie akcji przygotowawczej oraz o wystąpienie w niej z ekspozycjami w charakterze wystawców.

Wszelkich informacji udzielają: Magistrat w Poznaniu, Wydział Opieki Społecznej, Grunwaldzka 22, tel. 77—52, 79—52 i 67—51 oraz Międzynarodowe Targi w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 18, tel. 69—91 i 62—06.

W dzień „święta niepodległości“

Z okazji przypadającego w dniu dzisiejszym Święta Niepodległości odbył się wieczorem capstrzyk na placu Wolności.

Dziś o godzinie 10 przed gmachem D. O. K. odbyło się nabożeństwo, które odprawił dziekan wojsk polskich ks. prałat Wilkasz. W kościele garnizonowym odbyło się nabożeństwo, w którym uczestniczyły oddziały p. w. i w. f. O godzinie 11.30 przed Pomnikiem Wdzięczności odbyła się defilada oddziałów wojska i p. w. (kl.)

Świątomarcińskie strzelanie

Na strzelnicy Bractwa Kurkowego na Szlągach odbyło się wczoraj strzelanie świątomarcińskie oraz uroczyste zakończenie strzelania czwartkowego. Dzień wczorajszy zgromadził wyjątkowo liczną brać, która o godność zwycięzcy walczyła aż do zmroku. Oficjalna proklamacja odbyła się w sali brackiej Pierwszym zwycięzcą proklamowano p. Świtalskiego, drugim p. Tad. Jaruszewskiego oraz p. St. Zygmaniaka. Wyniki strzelania do tarcz płytkowych były następujące: najcel-

Poznańscy złożyli hołd Swemu Arcypasterzowi. Do udziału w rekolekcjach, nabożeństwie i pochodzie zapraszamy wszystkie organizacje młodzieży oraz młodzież niezorganizowaną.

Zbiórka do pochodu o godz. 12 na Placu Nowomiejskim 5

Młodzieńcy pokażcie przez swój liczący udział, że młodzież Poznania jest katolicka i wierna Kościołowi i Ojczyźnie.

Restauracje w walce z jadalniami prywatnymi

Jak to już notowaliśmy, restauratorzy podjęli w ostatnim czasie szeroką akcję o poprawę swego bytu. Jednym z warunków tej poprawy jest, zdaniem restauratorów, likwidacja sprawy jadłodajni, które stanowią silną konkurencję dla restauracji. Sprawę tę restauratorzy w odnośnym memorandum do władz tak charakteryzują: „Do zupełnego upadku zawodu restauratorskiego oprócz katastrofalnego kryzysu gospodarczego, wysoko wymierzonych podatków, opłat i licznych świadczeń socjalnych, przyczyniają się w przyspieszającym tempie prywatne jadalnie, które w ostatnich czasach znacznie się rozmnożyły, tak, że dziś liczy się ich już nie na

dziesiątki, lecz na setki, które swą ilością przewyższają znacznie ogólną ilość restauracji, co spowodowało, że już około 80 proc. mniejszych restauracji nie prowadzi wcale kuchni i nie wydaje ani obiadów ani kolacji, o czym najlepiej świadczy prowadzona w urzędzie skarbowym, akcyz i monopolów państwowych rejestracja wydanych ulgowych patentów dla restauratorów, prowadzących tylko wyszynk. Dziś restauracja w Polsce Zachodniej ztraciła charakter swoisty z powodu nieprowadzenia kuchni i przeistacza się w olbrzymim procencie na zwykłe wyczyny i karczmy bez podawania potraw kuchennych z braku konsumentów“.

niejsze strzały dali pp.: Karas, Herman, N. Muszyński, Pietrzyński, Gadowski, Zygmantak Rakoczy, Szynkowski, Tundak Alejski i t. d.

Zawodnikom wręczono piękne nagrody w postaciach plakietki, wazonu, porcelany, pędów, nabojów, wina, wyrobów mięsnych itd. Wszystkie nagrody ofiarowane były przez członków Bractwa Trzech zwycięzców, mianowicie pp. Rakoczego, Jaruszewskiego i Marwego udekorowano specjalnymi orderami. (z)

O elektryfikację przedmieść poznańskich

W sobotę odbyło się dalsze posiedzenie komitetu elektryfikacyjnego reprezentującego gminy Ławica, Strzeszyna, Krzyżownicy Baranowo, Przechmierz, Sady, Swadzim i Tarnowo Podgórne.

Przedstawiciele poszczególnych gmin zabierali głos na temat rozbudowy sieci elektrycznej na zainteresowanych terenach. Stwierdzono jednoznacznie, że wzrost zabudowań w tej stronie miasta Poznania, przybrał w ostatnich czasach na ekspansji i stad za opatrzenie poszczególnych osiedli w elektryczność jest koniecznością. Dla uskutecznienia starań oraz nawiązania bezpośredniego kontaktu z odpowiednimi władzami, mającemi wpływ na tok prac, potrzebnych dla przeprowadzenia wytyczonego planu, wybrany został ścisły komitet.

Adres komitetu: Sekretarz St. Waligórski, Poznań, ul. Gwarna 9, u p. Plucińskiego.

„Prostu truteń“

Premjera w Teatrze Nowym

Dzisiaj, w piątek 11 b. m., premjera znakomitej komedji B. Winawera „Prostu truteń“, stanowiącej jedną z najciekawszych nowości polskiego repertuaru współczesnego. Kapitałna ta komedja, ujęta z niepospolitym humorem i pełnym dowcipu zacięciem

satyrycznym, daje przepyszną obraz stosunków stołecznych i ukazuje całą galerję mistrzowsko uchwyconych typów. Znkomita obsada stanowią pp. Barwińska, Bracka, Nadworna, Wleczorkowska, Bracki, Tatarzewicz, Iwański, Kersen i inni.

Echa ostatniego posiedzenia rady miejskiej

Do sprawozdania naszego z ostatniego posiedzenia poznańskiej rady miejskiej zakradła się pomyłka. Mianowicie p. Franek, o którym mowa była na wspomnianym posiedzeniu, nie był i nie jest lekarzem, lecz pełnił jedynie jako urzędnik administracyjny czynności zarządcy w szpitalu miejskim. Na tem stanowisku p. Franek sprzeniewierzył kwotę około 21 tysięcy złotych.

P. Franek był, jak to już zaznaczyliśmy, działaczem B. B. na terenie urzędniczym.

KALENDARZYK

Piątek, 11 listopada 1932.

Słońce: wschód 7.06 — zachód 16.06 — długość dnia 9 godzin.

Księżyc: wschód 14.56 — zachód 5.10 — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Stacji Meteorologicznej przy U. P.: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 4 st. C. Pochmurno. Wiatr wschodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 761 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 6 st. C., najniższa plus 4 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu wczoraj plus 0,34 mtr.; dziś plus 0,37 mtr.

Kal. rzk.: Marcin B — jutro Witold. Kal. słow.: Spitosław — jutro Nowosław.

OSOBISTE

— Srebrne gody obchodzą w sobotę 12 bm. p. Michał Janke z żoną Mariją z domu Szalamacha, zamieszkałi przy ulicy Głównej 21. — Jubilat, od szeregu lat członek Tow. Powstańców i Wojaków,

Przy dolegliwościach żołądkowych, zgadze, osłabieniu łaknienia, obstrukcji uciśku w okolicach wątroby, złym samopoczuciu, drzeniu kończyn, senności, szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa działa szybko i ożywczo na osłabione trawienie. Ządać w aptekach i drogerjach. ng 6302

bierze zawsze żywy udział w pracach organizacyjnych. Poza tem jubilat od szeregu lat są stałymi czytelnikami „Organizatora Wielkopolskiego“. — Uroczystą mszę św. w dniu jubileuszowym odprawi ks. Kosiński w kościele parafialnym w Główniej.

WYKŁADY

— Wczorajszy odczyt ks. dyr. Ludwiczaka n. t. „Istota Uniwersytetów Ludowych typu Grundtwiga“ nie odbył się z powodu uroczystej akademii ku czci śp. Waławskiego, studenta „Polaka“, który zginął przed rokiem w tragicznym sposobie, broniąc polskości na uczelniach wyższych. Dzisiaj wygłosi odczyt p. senator dr. Meissner n. t. „Stosunek państwa i społeczeństwa do oświaty pozaszkolnej“. Jest to piąty wykład w Tygodniu Propagandy Pracy Oświatowej, zorganizowanym przez Korporację „Filomatia Posnaniensis“. Wykłady odbywają się o godz. 20 w sali 18 Coll. Minus. Wstęp bezpłatny.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— Zarząd Związku Zawodowego Literatów Polskich w Poznaniu prosi swoich członków, którym rozesłano zaproszenia na Zjazd Związków Zawodowych Literatów Polskich mający się odbyć w Krakowie w dniach 27 i 28 listopada r. b. aby zechcieli łaskawie zawiadomić niezwłocznie Zarząd Związku (Słowackiego 35) w razie powzięcia decyzji w sprawie udziału w Zjeździe. Wyjeżdżający zostają zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje.

— „Morze krwi i łez“. Wieleletni więzień kazamatów sowieckich p. prof. Kazimierz Krzyżanowski wygłosi w sali „Słońca“ w niedzielę 13 bm. o godz. 12 prelekcję o piekle sowieckim od czasu upadku caratu. Prelekcję ilustrować będzie 50 sensacyjnych przeźroczy. Przed sprzedaż biletów w składzie p. Szejbrowskiego.

— Tow. Polsko - Włoskie „Dante Alighieri“ ogłasza że w poniedziałek dn. 14 bm. o godz. 19 rozpoczyna bezpłatny kurs języka włoskiego dla członków swych w domu św. Wojciecha przy Al. Marcinkowskiego 22, I piętro. Lekcyj udziela p. profesor dr. Stefanini Zgłoszenia na członków przyjmują p. F. Zielińska, pl. Wolności 18, sekretariat Tow. Szuk Pięknych.

Około 10 grudnia wygłosi p. dr. Witold Dalbor odczyt o włoskim baroku w Polsce.

— Koło Rodzicielskie przy 19 Szkole Powszechnej na Śródcie urządza w niedzielę dnia 13 bm. o godz. 16.30 na auli w szkole herbatkę na pomnożenie funduszu na obdarowanie biednych dzieci szkolnych gwiazdka. Swój współdziałal przyrzekli: artystka opery p. Luczakówna i pp. Fr. i Wl. Ciążynscy, J. Bogusiewicz i Klimczak. Wstęp wolny.

KRONIKA MIEJSKOWA

— Niepowołani kontrolerzy. Ubezpieczalnia Krajowa donosi: Stwierdzono w ostatnim czasie, że do pracodawców zgłaszają się nieznanymi osobniczo celem dokonania — rzekomo z polecenia Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu — kontrolni inwalidowych kart kwitowych lub badania urzędzeń technicznych przedsiębiorstwa, żądając często zapłaty za te czynności. Osobnicy ci wyludniają od pracodawców i ubezpieczonych różne opłaty, nie będące w żadnym stosunku do wykonanej czynności i wlepiają do kart znaczki nieważne itp., których Ubezpieczalnia Krajowa nie uznaje i żąda ponownie zapłaty od pracodawców. Zwraca się uwagę, że do badania kart kwitowych i urzędzeń technicznych z ramienia Ubezpieczalni Krajowej są jedynie upoważnieni kontrolerzy i inspektorzy techniczni, zaopatrzeni w legitymacje służbowe. Wszelkie reklamacje, odnoszące się do spraw ubezpieczenia robotniczego, załatwiają bezpłatnie Wyższe Urzędy Ubezpieczeń w

Św. Marcin w 1932 r. przyjechał na koniu wronym...

Prysłowia, wróżby i — rzeczywistość

Z przypadającym na 11 listopada dniem Św. Marcina związane są z dawną dawną pewne zwyczaje i wróżby. W każdym domu biesiadowano w tym dniu na „rogalach świątomarcińskich“ i na gęsi pieczonej, i czyniono wróżby z jej kości piersiowej: biała wróżyla zimę śnieżną i mroźną, pstra zimę niestałą, w połowie biała, a w połowie ciemna zimę w połowie ostrą a w połowie lekką. Stąd przysłowia:

• Dzień Świętego Marcina
dużo gęsi zarzyna,

• Będzie Boże Narodzenie po lodzie (i odwrotnie).

• W dniu Świętego Marcina prorokowano o zimie:

• Gdy wiatr od południa w wigilję Marcina,

• Będzie napewno lekka zima.

• Jeśli dzień był suchy, przepowiadał zimę ostrą, jeśli wilgotny, niestateczną. Ponieważ Św. Marcin przedstawił w obrazach jako rycerz na koniu, więc gdy śnieg padał, mówiło, że Św. Marcin przyjechał na

białym koniu, a gdy jeszcze śniegu nie było, że na wronym czyli czarnym.

• Ano, zobaczymy. Gdyby przepowiednie miały się ziścić w tym roku, zima powinna być względnie ostra bo dzień wczorajszy był.. względnie suchy. W każdym razie tegoroczny Święty Marcin przyjechał na koniu wronym... Niewiadomo tylko, co tam gęsi kości piersiowe wróżyli... Wróżba trudna, bo gęsi mało na stolach biesiadnych z powodu — kryzysu.

Poznaniu i Toruniu oraz Trybunał dla Spółdzielni Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.

— **Z targu.** Dnia 11 b. m. na placu Sapieżyńskim placono za n. biał: 1 kg masła wiejskiego 3.00—3.20 zł; 1 kg masła mleczarskiego 3.60—4.00 zł; 1 kg twarogu 0.70—1.00 zł; za litr śmietany 1.40—2.00 zł; mleka pełnego 22—24 gr: mendel jaj 2.10—2.50 zł.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1.70—1.80 zł; słoniny wędzonej 2.00—2.20 zł; wieprzowiny 1.40—2.00 zł; wołowiny 1.40—2.00 zł; cielęciny 1.40—1.80 zł; skopowiny 1.40—2.20 zł; koziny 1.00—1.20 zł; smalec 2.40—2.60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1.80 do 3.00 zł; para kurcząt 2.40—3.60 zł; kaczka 2.00—4.00 zł; gęś 4.00—6.50 zł; para gołębi 1.00—1.10 zł; para kurapatw 2.60 do 3.00 zł; indyk 4.00—6.50 zł; zając 5.00 do 5.50 zł; perlica 2.60—3.00 zł; bażani 3.00—4.50 zł.

Za ryby: 1 kg szczupaka 2.00—2.20 zł; okonia 1.20—1.40 zł; lina 2.20—2.40 zł; kara 1.80—2.00 zł; sandacza 4.40—4.80 zł; suma 2.60—3.20 zł; mietusa 2.40—3.00 zł; leszcza 1.80 zł; 1 kilogram białych ryb 0.60—1.20 zł; 1 kg karpia 2.10—2.40 zł. Za ryby śniegane placono 60—70 gr mniej. Za mendel raków placono 0.50—1.50 zł. 1 kg świeżych śledzi 1.40 zł.

Za jarzyny placono: 1 kg ziemniaków 6—8 gr; peczęk marchewki 5—10 gr; kalafior 10 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 peczęk pietruszki 10 gr; 1 kg jarmużu 20—30 gr; 1 kg cebuli 15 gr; za kalafior 10—60 gr; główkę sałaty 10—15 gr; 1 kg bobu 30—50 gr; peczęk rzodkiewek 20 gr; 1 kg brukuski 50—60 gr.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 0.80—2.00 zł; za 1 kilogram jabłek 0.40—1.60 zł; 1 kg gruszek 0.60—1.20 zł; 1 kg borówek 1.60—2.00 zł; 1 kg winogron 2.00—2.80 zł.

Za grzyby: 1 kg grzybów suszonych 4.00—6.40 zł; rydzów 2.40—3.00 zł; podpieńnek 40—50 gr; pieczarek hodowanych 1.00 zł; zielonek 40 gr; maślików 0.60—1.00 zł; innych grzybów 50—80 gr.

Targ bardzo ożywiony. Jaja znacznie podrożały. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Podczas zabawy.** Na jezdnii ulicy Grunwaldzkiej bawił się w czwartek w godzinach popołudniowych jazda na deszczulce kółczkowej 13-letni Leon Urbanik (ulica Grunwaldzka 15). W pewnej chwili rozbowiony chłopiec wysunął się z poza wozu, za którym jechał, gdy nagle z przeciwnej strony nadjechał samochód. Nie było już czasu na zatrzymanie samochodu. Chłopiec wpadł na auto i odniósł rozdarcie lewej powieki i lewego policzka. Ciężko poranionego Leosia przewieziono pogotowie ratunkowe do Uniwersyteckiej Kliniki Ocznej. (kl)

JARMARKI

— **Nowy Tomyśl.** Jarmark na konie, bydło, świnie, towary kramne i produkty rolnicze odbędzie się w czwartek 24 bm.

Z Poznańskiego

— **Gasawa.** (Obchód moniuszkowski.) W niedzielę urządziło Koło Śpiewackie wieczór pieśni, poświęcony uroczystości 60 rocznicy śmierci twórcy nieśmiertelnej „Halki” Stanisława Moniuszki. Na program złożyły się pieśni Moniuszki, oraz wykład p. Tybłewskiego o życiu i twórczości Moniuszki. Następnie odbyło się przedstawienie amatorskie sztuki p. t. „Wróżba Cyganki”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna.

— **Gnieszno.** (O zbrodnię podpalenia.) Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał sprawę karną o zbrodnię podpalenia w dwóch wypadkach przeciwko Ignacemu Kończalowi z Czarnotuli pow. mogileńskiego. Przewód sądowy nie wykazał winy oskarżonego, w wyniku czego sąd wydał wyrok uwalniający. (br)

— **Międzychód.** (Pożar.) W sobotę przed południem wybuchł pożar w stodole rolnika Sieringa w Błażewie i strawił żniwo i narzędzia rolnicze. Ogień przeniósł się na sąsiednią stodołę p. Frąckowiaka, która się również spaliła. Szkody wynoszą około 20 tys. zł. Poszkodowani są ubezpieczeni.

— **Teatr.** Tow. Śpiewackie „Lutnia” w Międzychodzie urządziło w niedzielę na sali p. Wróza przedstawienie operetki „Loterja” Moniuszki. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna.

— **Murowana Goślina.** (Święto Chrystusa Króla.) Tegoroczna uroczystość Chrystusa Króla była znowu wielką manifestacją katolickiej parafii. W uroczystej sumie wzięły udział delegacje ze sztabami bractw i towarzystw a okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prob. Adamek. Potem uformował się olbrzymi pochód manifestacyjny, udając się na salę p. Bajera, gdzie odbyła się uroczysta akademja. Słowo wstępne wygłosił kier. szkoły p. Bazyli, a przeświwy referat o walce z pornografią przez Ligę Katol. p. dyr. Ligocki. Na wykonanie programu złożyły się w dalszym ciągu popisy muzyczne i wokalne Tow. „Harmonja” i Chóru Kościelnego oraz deklamacje solowe i chórowa, uscenizowana przez S. M. P. — W związku z hasłem IX. Dnia Katolickiego otwarto teże niedzielę przy wejściu do kościoła księżnicę Ligi Katolickiej Poświęcenia dokonał ks. prob. Adamek. Uzupełnieniem podniosłego nastroju Święta Chrystusa Króla było wieczorne przedstawienie Teatru Narodowego z Poznania, który wystawił dramat historyczny „Obrona Częstochowy”.

— **Nowe Miasto n. Wartą.** (Pożar.) W poniedziałek wieczorem spłonął dom mieszkalny w Witowie, należący do p. Rybki. Poszkodowany był ubezpieczony tylko na 1500 złotych.

— **Kradzież.** W Wilczkach w niedzielę włamał się pewien mężczyzna do mieszkania borowego Łuczaka i skradł kilka koszul i inną bieliznę. Ulotnił się oknem do lasu, zostawiając przez p. Łuczaka sploszonym. (i)

— **Oborniki.** (N. O. K.) W niedzielę odbyło się zebranie Narodowej Organizacji Kobiet w Obornikach, przy szczelnie zapelnionej sali w lokalu p. Narożyńskiego. Posłanka na Sejm p. Helena Grossmannówna wygłosiła referat o położeniu gospodarzem i politycznym państwa. Znaczną część swego przemówienia prelegentka poświęciła sprawom wychowania młodzieży. Obecni wysłuchali przemówienia z wielkim zainteresowaniem i nagrodzili prelegentkę burzą oklasków. W ożywionej dyskusji zabierał głos m. in. ks. prob. Szymański. Solidaryzując się z wywodami prelegentki wogóle, ks. proboszcz wskazał również na pismo niemoralne, szerzące się i w naszym mieście, mianowicie „Tajny Detektyw”. Po wysłuchaniu wywodów ks. proboszcza uchwalono jednogłośnie rezolucję przeciwko zatrważaniu dusz młodzieży przez niemoralne wydawnictwa.

— **Ostrów.** (Z życia strażackiego.) Odbyło się tu zebranie delegatów straży pożarnych powiatu ostrowskiego i b. powiatu odolanowskiego celem złączenia i wybrania zarządu na okręg powiększonego powiatu ostrowskiego. Nowy zarząd okręgu tworzą pp.: starosta dr. Łobos, prezes; ks. dziekan Piszczycyłow, Odolanów, wiceprezes; Ignacy Lis, skarbnik; Mieczysław Lorych, sekretarz; Franciszek Szubert, zastępcy sekretarza; Józef Talaga, ogniomistrz; Wl. Namysł, Odolanów, pow. naczelnik pożarnictwa. Ponadto weszli w skład zarządu pp.: burm. Cezelka, Zdzi-sław Małyśkiewicz i Antoni Kusy.

— **(Srebrne gody.)** W piątek obchodzą srebrne gody małżeńskie pp. Marcinostwo Kujawowie stad.

— **(Pożary.)** W Rabczynie wybuchł późnym wieczorem pożar u gospodarza Moryca Wilhelma. Spłonęła stodoła ze zbożem i maszynami rolniczymi. Pożar

spowodowała służąca przez nieostrożność, udawszy się wieczorem ze światłem do stodoły — Drugi pożar powstał u gospodarza Antoniego Smolowskiego w Jelitowie w godzinach przedwieczornych i tu spaliła się stodoła kryta słomą. (n)

— **Puszczykowo.** (Uroczystość parafjalna.) W dniu Chrystusa Króla po mszy św. wyruszyła uroczysta procesja do dzwonnicy, gdzie ks. prob. Koppe uroczyste poświęcił dzwon. Po południu odbyła się pod protektoratem ks. prob. Koppego uroczysta akademja na sali Sylwy. Słowo wstępne wygłosił ks. proboszcz, a referat na temat „Walka z bezwstydem i pornografią w druku i obrazku” wygłosił kierownik szkoły p. Becker. Na dalszy program składały się wstępy Koła Śpiewu „Harfa” i Młodych Polek oraz mały obrazek sceniczy, wykonany przez żeńskie gniazdo sokole.

— **Zbąszyń.** (Zgon z powodu zatrucia krwi.) Żona urzędnika śledczego p. Bielawskiego z Zbąszynia, dworzec zmarła w tych dniach w Poznaniu w jednym z tamtejszych szpitali. Zmarła ukłuła się igłą, która była zarzewiała, wskutek czego nastąpiło zakażenie i wszelka pomoc lekarska była daremna. Sp. Bielawska liczyła zaledwie lat 30. (zt)

— **Rogoźno.** (Pomoc bezrobotnym.) Miejscowy komitet pomocy bezrobotnym obradował w sali radni miejskiej nad akcją niesienia pomocy w nadchodzącej zimie. Głównym postanowieniem zebrania było urządzenie kuchni przy szkole powszechnej dla dzieci rodzin dotkniętych klęską bezrobocia. Poza tem akcją dożywiania rodzin bezrobotnych w formie zeszlorczonej kontynuowana będzie i w tegorocznej zimie. Składkowanie na rzecz kasy komitetu rozpoczęto już. (aka)

7 Pomorza

— **Grudziądz.** (Samobójstwo.) Kelnier Wład. Gorzyński, zajęty w Hotelu Dworcowym, otrzymawszy wypowiedzenie popelnił samobójstwo przez powieszenie się na klamce drzwi lokalu hotelowego. G. osierocił żonę i drobne dzieci. (x)

— **Tuchola.** (Konsekracja kościoła.) W niedzielę odbyła się w Jeleniu pod Tucholą konsekracja nowo wybudowanego kościoła. Koszt budowy wynosił 200 000 złotych. Konsekracji dokonał ks. biskup Okoniewski. (tts)

— **Toruń.** (Samochód pod podciągami.) W dniu 7 br. na szosie Unistaw — Racławice podciąg najechał na przejeżdżający przez tor samochód firmy „Unamel” i włókł go na przestrzeni ok. 70 m. Samochód został zupełnie rozbity, trzech jadących w nim pasażerów wyszło z wypadku cało, natomiast szofer Arnold Heilmann odniósł ciężkie obrażenia. (wd)

— **Wejherowo.** (Napad rabunkowy.) W dniu 7 bm. około godz. 9 rano szosa między Wejherowem a Krokowem, wiodąca przez las, powracała do domu samotnie powózka konną p. Petronela Ziembina, mieszkanka wsi Piasznica, pow. morskiego. W pewnej chwili z lasu wybiegł jakiś osobnik, który wskoczył z tyłu na wóz, rzucił się na p. Ziembinę i usiłował zatkać jej rękami usta, żądając wydania pieniędzy. P. Ziembina, będąc silną niewiastą, zdolała uwolnić się od napastnika, sama chwyciła go za gardło i zepchnęła z wozu. Wówczas bandyta podszedł do konia i chciał skierować go razem z wozem do lasu, co widząc p. Z. zaczęła wzywać pomocy. Bandyta wten-

Przeciwno zmęczeniu

oczu przy świetle sztucznem: SZKŁA OKULAROWE URO-PUNKTAL ZEISS

zmniejszają zbytnie działanie promieni ultra-czerwonych do normy naturalnego światła dziennego. Nowe, znacznie niższe ceny.

Do nabycia w magazynach optycznych.

Wyczerpujący opis „URO 475” wysła na żądanie bezpłatnie CARL ZEISS w Jenie

Pr 6 786-48.8

czas puścił konia i uciekł do lasu. Zarządzone natychmiast obława nie doprowadziła do ujęcia opryszka. (wd)

— **Wąbrzeźno.** (Pożar.) We wtorek 8 bm. o godz. 2 powstał pożar w zagrodzie gospodarza p. Tomasza Jastrzębskiego w Elgiszewie. Ogień zniszczył dom mieszkalny, stajnię i stodołę ze zbożem i maszynami rolniczymi. z żywego inwentarza spaliło się 10 kur i pies którego nie zdążono odwiązać. Straty wynoszą około 15 000 zł. Wobec pewnych poszlak, wskazujących na zbrodnicze podpalenie z chęci zysku asekuracyjnego, aresztowani zostali syn Jastrzębskiego Bolesław i żona Anastazja. Oboje osadzono w areszcie śledczym przy sądzie grodzkim w Golubiu. (wd)

Z Kaliskiego

— **Stupca.** (Pożar.) Na posesji Katarzyny Cislawskiej w Stupcy w dniu 7 bm. o godzinie 9 wiecz powstał z niewiadomej przyczyny pożar. Spłonęły oficyna i chlewy, wartości 2000 zł. Podczas gaszenia ognia straż pożarna znalazła się w trudnej sytuacji. Obywatele bowiem nie dostarczyli koni do przewiezienia z remizy strażackiej na miejsce pożaru beczek z wodą.

— (Proch niemiecki zawiódł.) Myśliwi pp. K. i T. nabyli nowy gatunek prochu, fabrykatu niemieckiego. Podczas strzału nabojami z prochu tego, pierwszemu z nich oderwało łufę fuzji od przykadu, drugiemu natomiast w miejscu osadzenia ładunku część łufy rozwarła. Niefortunny myśliwi przekonali się, że krajowa naboje są lepsze.

— **Wieluń.** (Orkiestra.) W ostatnich dniach została utworzona orkiestra Straży Pożarnej w liczbie 40 ludzi.

— (Amnestja.) W związku z ogłoszoną amnestją opuściło mury więzienia tutejszego około 60 więźniów.

Rozruchy bezrobotnych w Starogardzie

Zdemolowanie straganów żydowskich — Policja aresztowała 50 bezrobotnych

Z Starogardu donosi (as):
W środę, dn. 9 b. m. w drugi dzień jarmarku w Starogardzie doszło późnym wieczorem na rynku do zająć. Mianowicie kilku bezrobotnych, korzystając z zapadającego już mroku wieczornego, zaatakowało jeden z żydowskich straganów odzieżowych.

Na miejsce zająć przybyła policja, uzbrojona w karabiny i pałki gumowe. Sytuacja stała się coraz groź-

niejsza. Tłum przybierał groźną postawę. Pomimo energicznego wystąpienia policji — bezrobotni zaczęli rzucać kamieniami i ciosami do Żydów, coraz to w innych punktach rynku. Sprawców nie udało się przychwycić. Jeden z wywiadowców policji, obecny na jarmarku, chwycił uciekającego ze zdobyczą bezrobotnego. Powstała zamieszanie. Wywiadowcę otoczyła masa bezrobotnych, chcąc obić kolegę. Zaczęła się szamotanina, w czasie której wywiadowca sięgnął po rewolwer — co widząc bezrobotni, chwycili go za rękę, w której trzymał broń. W tej chwili padł strzał z rewolweru wywiadowcy, który ugodził jego samego w nogę. Ranny padł zaraz na bruk. Ciężko pobitego i rannego wywiadowcę odwiezło pogotowie prywatne zaraz do szpitala. Policja widząc coraz groźniejszą postawę tłumu, przypuściła ostrą szarżę, postugując się pałkami gumowymi i kolbami karabinów. Było kilku pobitych.

Dziś, w czwartek, aresztowano przeszło 50 osób, przeważnie bezrobotnych, którzy wywołali wczorajsze zająć. Według krążących po mieście pogłoszek, jedna z osób, poturbowanych na jarmarku, zmarła w ciągu dzisiejszego nocy.

Przed gmachem sądownym zbierają się grupy bezrobotnych. Znosi się na nowe zamieszki. Policja jest w ostrym pogotowiu.

Z Torunia

Z posiedzenia Rady miejskiej — Dyrekcja P. K. P. w swoim gmachu — Zatarz rzeźniki zlikwidowany

W środę, 9 bm. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady miejskiej, zwołane w celu zatwierdzenia sprawy sprzedaży dyr. kolei państw. gmachu przy pl. Teatralnym. Rada miejska, po krótkiej dyskusji, przyjęła jednogłośnie uchwałę magistratu, w myśl której wybudowany dla urzędu wojew. gmach przy pl. Teatralnym sprzedany zostanie minist. komunikacji na pomieszczenie biur dyrekcji kolejowej z Gdańska za sumę 1 400 000 zł. Min. kom. jednak nie wpłaca należności gotówką, lecz przejawia dług, zaciągnięty przez miasto w Banku Gosp. Kraj. na budowę gmachu wraz z odsetkami. Prócz tego miasto zobowiązu-

je się wykonać własnym kosztem poprawki i przeróbki w nowym gmachu, zalecone przez delegata dyrekcji inż. Brylą i oddać bezpłatnie teren pod budowę gmachu przydziałnego dyrekcji P. K. P. przy pl. Teatralnym, teryn pod budowę domów mieszkalnych dla urzędników dyrekcji.

Równocześnie zlikwidowany został nareszcie trwający od trzech miesięcy zatarg między magistratem a rzeźnikami. Na wniosek magistratu Rada miejska uchwaliła obniżyć o 50 proc. dopłaty na bezrobotnych do opłat za ubój w rzeźni, ustanowione w kwietniu br. a które były przyczyną zatargu.

Bezczelna napaść Żydów

na gospodarzy polskich w Turku

Nasz korespondent z Turku (dt) donosi:

W Kniejewie, przy ul. Łęczyckiej, znajdują się w jednym domu, tuż przy drodze, 2 herbaciarnie — polska i żydowska.

Chłopi przejeżdżający furmankami do Łodzi czy Łęczycy zatrzymują się tutaj zazwyczaj, aby się pokrzepić. Mimo, że ceny w obu gospodarzach były jednakowe, żydowska knajpa zawsze była pełna, podczas gdy u Polaka świeciło pustkami. Tak trwało długi czas.

Wreszcie niedawno stosunek ten się zmienił. Gospody zamieniły swe role. Żydzi nie mogli przeboleć straszniejszego dla nich ciosu i okiem zawisłym patrzelni na konkurenta — wreszcie 7 listopada, kiedy grupa chłopów chciała wejść do polskiej herbaciarni, zaczęło im drogę około 30 Żydów zakazując wstępu do gospody. Wobec groźnej postawy gospodarzy, do których przyłączyła się natychmiast polska ludność miejscowa, Żydzi musieli ustąpić.

Zuchwałość żydowska zaczyna gubić granice.

Z II serii premij dla abonentów „Kurjera Pozn.“ na miesiąc listopad

Ejsmond polował w całej Polsce. Książka jego jest hymnem natężonym na część piękna łowieckiego całej Polski. odkrywa poprostu cuda całej polskiej ziemi. A wszystko okraszone najszczerzszym humorem, najszczerzą, żywiołową wręcz miłością przyrody i ukochaniem puszczy, oraz jej dzikich mieszkańców, którzy nie mają przed autorem żadnych tajemnic.

Nietylko więc myśliwy, ale i każdy miłośnik piękna przyrody i piękna polskiego słowa winien przeczytać tę książkę prawdziwie czarującą. Czytając ją, obcuje się z borem, oddycha się balsamicznym powietrzem kniei, wehlania się w przemęczone płuca orzeźwiający powiew dalekich rzek i puszczy, odpoczywa się, otrząsa się z trosk i smutków, wypogadza się choćby na chwilę. Potwarzamy — księga to czarująca, ku pożytkowi i radości każdego.

Księga ta obejmuje 316 stron druku większego formatu, wydana pod każdym względem wytwornie i ozdobiona 6 pięknymi ilustracjami Kamila Mackiewicza.

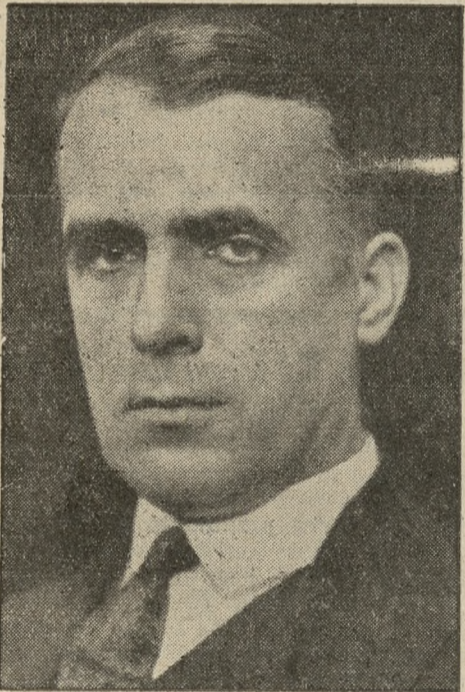
Cena egzemplarza zł 14, dla abonentów „Kurjera Poznańskiego” tylko 7. Obok powyższej, obejmuje seria listopadowa jeszcze następujące dzieła po wyjątkowo dla abonentów naszych zniżonej cenie:

X. infułała Kłosa „Na drugiej półkuli” — 2 tomy zamiast zł 15 tylko zł 7,50. — Balickiego powieść „Dziwiątka fala” zam. zł 4,— tylko 2,—. Szpotniańskiego powieść „Odłoty” zam. zł 7,— tylko 3,50. — Adams'a powieść „Tajemnicza domu” zam. zł 6,— tylko 3,—. Henryka Bordeaux powieść „Miłość u cieka” zam. zł 4,50 tylko 2,50.

Wszystkie te książki abonenci „Kurjera Pozn.” nabywać mogą (całą serją lub poszczególne z niej dzieła) po cenie zniżonej za gotówkę w administracji pisma naszego. Abonenci zamiejscowi dopłacają do sumy ogólnej na kosztu przesyłki 80 gr.

Ceny powyższe, wyjątkowo zniżone, obowiązuja jedynie w okresie do 30 listopada, br.

25-lecie profesora dr. Jurasza

gielskich i amerykańskich. W kwietniu 1915 r. został mianowany kierownikiem Szpitala św. Marii we Frankfurcie i naczelnym lekarzem kliniki chirurgicznej tegoż szpitala. Do końca wojny zajmował tam również miejsce naczelnego chirurga. W lipcu 1919 r. został mianowany profesorem we Frankfurcie.

Prof Jurasz otrzymał powołanie na katedrę chirurgji w r.1920 równocześnie w Warszawie i Poznaniu. Przyjął katedrę przy Uniwersytecie Poznańskim i zarazem miejsce naczelnego chirurga w Szpitalu Miejskim w Poznaniu. Dnia 1. 7. 1923 r. przeniósł klinikę chirurgiczną do Zakładu Przemienienia Pańskiego w Poznaniu.

Już przed wojną czynnie zajmował się ideą Czerwonego Krzyża, brał bowiem jako członek ekspedycji niemieckiego Czerwonego Krzyża udział w wojnie bałkańskiej w Konstantynopolu. Od przybycia do Poznania pracował w Polskim Czerwonym Krzyżu, którego prezesem Oddziału został wybrany w r. 1921, zaś prezesem Okręgu w r. 1929. Godność tę piastuje od tego czasu bez przerwy, kierując Okręgiem Wielkopolskim w trudnych nieraz warunkach, poświęcając pracy tej wiele wysiłków i czasu.

Prof. dr. Jurasz był jednym z pierwszych profesorów Wydziału Lekarskiego i czynnie współpracował przy jego organizacji. W trudnych warunkach organizował placówkę dydaktyczną — klinikę chirurgiczną, którą postawił, mimo, że nie jest ona jeszcze we własnym gmachu, na wysokim poziomie, tak iż dzisiaj jest jedną z pierwszych klinik w Polsce. Dawali temu wyraz niejednokrotnie wybitni przedstawiciele świata naukowego tak polskiego jak zagranicznego, ostatnio z okazji Międzynarodowego Kongresu Chirurgów w Warszawie. Na zjazdach międzynarodowych brał czynny udział, wygłaszając referaty programowe i w dyskusjach. Jest także delegatem Polski w Międzynarodowym Towarzystwie Chirurgów i Międzynarodowym Towarzystwie Urologów. Członkiem Korespondentem Królewskiego Towarzystwa Lekarskiego w Londynie.

Jako delegat rządu polskiego brał dr. Jurasz udział w kongresie medy-

cy tropikalnej w Kairze. Pracował wydajnie na niwie współpracy naukowej i zbliżenia się narodów słowiańskich i był jednym z małej grupy lekarzy z prof. Gluzińskim i prof. Karwowskim na czele który przyczynił się do powstania Międzysłowiańskiego Towarzystwa Lekarskiego. W dalszej konsekwencji tej działalności przeprowadził z kolegami na Międzynarodowym Kongresie Chirurgów w Warszawie, że jeden z języków słowiańskich został uznany na międzynarodowych Kongresach chirurgów jako język wykładowy. Wobec tego prof. Jurasz przemawiał na tegorocznym zjeździe jako delegat Polski w Madrycie po raz pierwszy w języku polskim.

Jubilat jest założycielem wraz z śp. prof. Wierzejewskim, Towarzystwa Chirurgów i Ortopedów Polski Zachodniej i prezesem tegoż. Dalej — wśdótredaktorem z prof. Rutkowskim z Krakowa. Chirurgji Klinicznej oraz członkiem zarządu Towarzystwa Chirurgów Polskich. Ogłosił drukiem 37 prac naukowych w językach polskim, angielskim, francuskim i niemieckim.

Prof. Jurasz wykazuje wielkie zamiłowanie w dziedzinie wychowania fizycznego, sportu jako czynnika wychowawczego, szkoły dyscypliny, hartu i wyrobienia charakteru u młodzieży. Ma na celu szerzenie tej idei wśród młodzieży akademickiej. Jest też prezesem Akadem. Zw. Studentów i w pracę tę wkłada wiele zamiłowania i inicjatywy.

Prof. Jurasz został odznaczony licznymi orderami w tem krzyżem komandorskim Polonia Restituta za zasługi na polu naukowym w dziedzinie chirurgji oraz za chlubne reprezentowanie polskiej nauki lekarskiej na międzynarodowych zjazdach naukowych.

Wyprawa po „złote runo“

Fantastyczne odkrycie na nowopowstałej wyspie.

Skarby Inkasów od dawien dawna są przedmiotem poszukiwań najrozmaitszych ekspedycji. Obecnie nową ekspedycję na wielką skalę organizuje uczonej francuski Roger Courville. Celem ekspedycji są wschodnie wyloty gór And w Południowej Ameryce. Badacz ten odkrył swego czasu w archiwum pewnej osady w Peru stary pergamin, w którym jest wzmianka o tem że w okolicach tych znajdowały się złote miny cesarzy Inkasów. Dokument ten, zredagowany częściowo w języku hiszpańskim, jakim mówiono za czasów zdobycy Peru Pizarrosa około roku 1530, częściowo zaś w języku Inkasów, pochodzi, zdaniem badacza francuskiego, od osób ściśle z otoczenia tegoż Pizarrosa. Władcy Peru złoza złotodajne trzymali w ścisłej tajemnicy. Niewolnicy zatrudnieni przy wydobywaniu złota zostawali zabici.

Ekspedycja Courville, której w kołach naukowych przypisuje się wielkie znaczenie, uda się najpierw w górę rzeki Amazonki aż do Yquitos, położonego pośrodk lasów dziewiczych, a następnie zbada szczegółowo bieg dopływów Amazonki.

Czas trwania ekspedycji oblicza się na dwa lata.

Analogiczna wyprawa przygotowuje się w Grecji, gdzie zamierza się odszukać kopalnie króla Filipa macedońskiego (382 do 336 przed nar Chr.), które już za czasów rzymskich poszły w zaniedbanie. Dzisiaj właściwie nikt dokładnie nie wie, gdzie one się znajdowały. Sądząc po zawierających złoto w wodzie rzekach, przypuszcza się, że tereny w okolicy miast Nigrita i Klirik obfitywać powinny w złoto. Utworzyło się już kilka towarzystw poszukujących kopalni złota władców Macedonii.

Inna ekspedycja, nie mniej fantastyczna od wyprawy Francuza Courvillea przygotowuje się w Havannie, stolicy wyspy Cuby. W pobliżu wysp Caicos, należących do grupy brytyjskich wysp Bahama, niedawno temu pojawił się nowy ład. Zjawisko to niewątpliwie pozostaje w związku z lic-

Irena Cywińska

świetna primadonna operowa wystąpi gościnnie w sobotę 12 bm w operze Wagnera „Tannhäuser.”

nemi trzęsieniami ziemi na kontynencie Południowej Ameryki i w sąsiednich morzach. Nową wyspę odkryli przypadkowo żeglarze nadbrzeżni. Według ich opowiadań znajdują się na wyspie ślady wielkich budowli, pochodzących z zamierzłej przeszłości. Wszelkie dane przemawiają zatem, że chodzi tu o ruiny potężnego osiedla. Ogledziny tych ruin trwały kilka godzin. Fantastyczne te, jak się zrazu zdawało opowiadania potwierdzili uczeni z Havanny i innych miejscowości, którzy się udali natychmiast na wyrosłą z morza wyspę. Przypuszcza się, że ruiny te pochodzą jeszcze z czasów przed odkryciem Ameryki (1492). Według zebranych tymczasem ustnych tradycji zamieszkiwał wschodnie wybrzeże Ameryki potężny naród wodowniczy. Stolica tego państwa znajdowała się na wyspie, która ostatecznie pochłonięta została przez morze. Przypuszcza się, że stolica owego państwa znajdowała się właśnie na nowopowstałej wyspie.

Szkło elastyczne jak sprężyna

W Niemczech rozpoczęto fabrykację szkła elastycznego nowego rodzaju, p. n. „Securit”. Szkło tego gatunku odznacza się taką sprężystością i elastycznością, iż płyta grubości 6 milimetrów może wytrzymać ciężar trzech osób; ugnie się ona pod ich ciężarem, poczem, po odciążeniu, odskoczy w górę, jak sprężyna. „Securit” odznacza się pozatem nielamiwością, wytrzymałością; kula stalowa, opuszczona z wysokości 3 metrów na płytę securitu, odbija się od niej lekko, nie pozostawiając na szkłe najdluzszej nawet rysy ni skazy. „Securit” będzie stosowany jako szkło okienne w samochodach, wagonach kolejowych, aeroplanach etc. etc.

Niedzielny koncert symfoniczny

W Teatrze Wielkim odbędzie się w niedzielę dnia 13 listopada 1932 r. o godz. 20 XIII koncert symfoniczny. Koncertem tym dyryguje p. Z. Latożewski, którego talent kapelmistrzowski niejednokrotnie podziwialiśmy. Pod dyktką p. Z. Latożewskiego orkiestra nasza wykona: Menleisohna „Symfonję szkocką”, Honnegera „Pastorale d'Ete” i Dukasa scherzo symfoniczne „Uczeń czarnoksiężnika”.

P. Henryk Sztompka, jeden z czołowych młodych pianistów — uczeń Paderewskiego — odegra koncert Chopina f. moll. Ceny biletów — popularne.

Dwaj lotnicy angielscy Goyford (str. lewa) i Bett (str. prawa) podejmą w tych dniach lot t. zw. „non stop” — bez lądowania — z Londynu do Kapstadu, Lotu dokonają na olbrzymim jednopłótcu „Faircy - Napier”.

SPORT

Ciężka atletyka

„K. S. Amator” (Bydgoszcz) i „Sokół” (Inowrocław). Spotkanie pomiędzy powyższymi zespołami w Sokólni w Inowrocławiu obejmowało trójbój w dźwiganiu ciężarów oraz zapasy. W dźwiganiu ciężarów zwyciężył „Sokół” osiągając 1202,5 kg. przed „Amatorem” 1262,5 kg. Na pierwszy plan w dźwiganiu wysunął się „Sokół” Matuszewski I, który poprawił rekord Polski w rwaniu w wadze koguciej o 15 kg., oraz z „Amatora” w wadze półśredniej Ozmiński. Wyznaczony z Poznania sędzia nie przybył, wobec czego arbitrem w dźwiganiu był p. Baganz z Bydgoszczy. W zapasach lepszy technicznie i więcej wyszkolony zespół „Amatora” zwyciężył bezapelacyjnie w stosunku 12:0. Wyniki walk o wagi koguciej od półciężkiej były następujące: Sokółowski (A) zwycięża Matuszewskiego (A), Lewandowski (A) — Wierła (S), Spawiński (A) — Pawliński (S), Ozmiński (A) Polaka (S), Biskupski (A) — Lewandowski (S) i Łoboda (A) — Kabacińskiego (S). Sokółom brak wyszkolenia, chociaż materiał zawodniczy przedstawia się bardzo dobrze. (Jot)

„S. S. Swarzędz” i „HCP.” W sobotę o godz. 20 odbędzie się w sali K. S. „H. Cegielski” Górna Wilda 180 zawodów zapasniczych pomiędzy „S. S. Swarzędz” i „K. S. H. Cegielski”. Obie drużyny znajdują się obecnie w dobrej formie wobec czego spodziewać się można interesujących i zaciętych spotkań. Walczyć będą od koguciej do ciężkiej (na pierwszym miejscu goście): Lasota i Sroczyński, Bodek i Dopierała, Zaporowski i Walewski, Starosta i Tuszyński, Kwocz i Grześkowiak, Rogacki i Filipiak, Padalewski i Szymański.

Hokej na lodzie

K. S. „Warta” komunikuje swoim członkom że treningi odbywają się w wtorki i piątki od godz. 20 do 21 w hali „osrodka” przy ul. Marceleskiej oraz w niedzielę i święta od godz. 10 do 12 na boisku własnym przy ul. Rolnej.

Piłka nożna

„Sparta” i „Repr. Jeźyc”. W niedzielę 13 bm. o godz. 11 na boisku K. S. Sparty odbędzie się bardzo ciekawe zawody pomiędzy „Spartą” i „Reprezentacją Jeźyc”. W reprezentacji wezmą udział najlepsi gracze z klubów: „Pentatlon”, „Skra” i „Sokół”. Przedmecz o godzinie 9 „Sparta” III i „San” II.

Pięściarstwo

Na mecz z Niemcami w Dortmundzie wyjechała dziś o godz. 14 z minutami po cięciem berlińskim reprezentacja polska w podanym już przez nas składzie pod wodzą prezesa PZB p. Baranowskiego i wytrawnego kierownika obozu przygotowawczego p. por. Laskowskiego, który będzie pełnił funkcje sekundanta. Wszyscy zawodnicy czują się doskonale, mają przepisowe wagi i są w dobrej formie. Wyjeżdżających zgłosiło na dworcem liczne grono sportowców p. i. również przedstawiciel działu sportowego naszej redakcji. Na tem miejscu raz jeszcze ślemy naszym kochanym chłopcom serdeczne „szczęść Boże”.

Wyznaczenie Zielńskiego do reprezentacji wywołało w Inowrocławiu ogromną radość. Fakt ten był przedmiotem rozmów na ulicach, w kawiarniach i w restauracjach. Sympatycy pięściarstwa w Inowrocławiu z niecierpliwą oczekiwali wiadomości o wynikach meczu. Zdarzenie to może bardzo wybitnie przyczynić się do żywszego jeszcze zainteresowania szerokich mas w Inowrocławiu tym męskim sportem. Wogóle mecz Polska — Niemcy jest w Inowrocławiu wydarzeniem dnia i o tem tylko wszędzie się mówi. (Jot)

„Goplanja” zamierza sprowadzić na zawody w dniu 20 bm. zespół warszawskiej „Skody” a w dniu 8 grudnia reprezentację państwową Szwecji. Pertraktacje w tej sprawie są w toku. (Jot)

RUCH W TOWARZYSTWACH

Hufiec Rozwojowców. Uroczyste zebranie z okazji pierwszej rocznicy śmierci śp. Waclawskiego w dniu 10 bm. z powodu zakazu władz nie mogło się odbyć.

KRONIKA TOWARZYSKA

Komenda Poznańskiej Drużyny Błękitnej zawiadamia że w sobotę dnia 12 listopada br. urządzi w sali „Łoży” przy ul. Grobla, zabawę taneczną, na którą zaprasza wszystkich swych członków i sympatyków. Początek o godz. 20. zg 16 677/8

Bal Bratniej Pomocy Studentów W. S. H. w nadchodzącą sobotę odbędzie się w pięknej, stylowej auli i sali malinowej Wyższej Szkoły Handlowej. Do tańców przygrzwać będą zespoły znanych kapelmistrzów pp. Kostrzewy i Gbiorczyka.

Zainteresowanie balem jest ogromne. Będzie on godnym zakończeniem uroczystości, związanych z poświęceniem nowego, monumentalnego gmachu W. S. H. i inauguracją roku akademickiego. Ceny biletów wstęp są bardzo przystępne. Strój ściśle balowy, co ze względu na charakter balu jest zupełnie zrozumiałe. zg 16 690

Wieczorek taneczny Koła Chemików Stud. U. P. odbędzie się w sobotę, 12. bm. w Belwederze. Początek o godz. 21. zg 16 688

Przypominamy, że „Wieczorek Taneczny”, urządzony przez Krag Czarnych Trzynastaków odbędzie się w sobotę, dnia 12 listopada, o godz. 20 w auli gimn. im. Bergera, ul. Strzelecka 4 (linja tramwaju 3) Wstęp za zaproszeniami, które otrzymać można u p. Bonina, ul. Ogrodowa 16. I p. prawo w godz. 15—16. zg 16 692

Zarząd „Bratniej Pomocy” Tow. Studentów Uniw. Poznańskiego podaje do wiadomości Koleżanek i Kolegów, że urządzi w każdą sobotę towarzyskie „sobótki” z tańcami. Wstęp na „sobótkę” wolny, dla kolegów tylko za legitymacjami „Bratniej Pomocy” T. S. U. P. (wyjąwszy najbliższą „sobótkę”), dla pań za dowodami akademickimi; o wstępie innych osób decyduje każdorazowo gospodarz. zg 16 707/8

Tow. Przemysł. „Jedność” pod wezw. św. Antoniego w Poznaniu urządzi wieczorek familijny z tańcami w sobotę, dnia 12 listopada rb., o godz. 20, w lokalu p. Wiśniewskiego, przy ulicy Ślusarskiej 6. Oliczny udział członków oraz gości uprasza Zarząd. zg 16 701/2

Koło Śpiewackie im. Bolesława Dembińskiego w Poznaniu urządzi w sobotę, dnia 12 listopada br., zabawę taneczną, w sali Domu Królowej Jadwigi, ul. Aleje Marcinkowskiego 1. Początek o godz. 20. W czasie zabawy dużo urozmaiceń. zg 16 703/4

Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji, urządzi w niedzielę, 13 listopada od godz. 17—20 w Bazarze Dancing-Bridge wraz z podwieczorkiem. Wstęp wraz z podwieczorkiem zł. 2,50 na karty akademickie zł 2.—. zg 16 705/6

Sekcja Myśliwych Kolarzy, urządzi w sobotę, dnia 12 listopada 1932 r. w salach „Boulevard” pl. Nowomiejski zabawę jesienną, na którą jaknajprzejmiej zapraszamy gości oraz sympatyków. Zarząd. zg 16 709/10

K. S. Sparta. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 12 bm. o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarskiego 18. W czasie zebrania wygłoszony będzie referat p. t. „Historja piłki nożnej”

Klub Mandolinistów „Sempre vivo”. Lekcje odbywają się regularnie we wtorki i piątki od godz. 20 pod kierunkiem p. Feliksa Kapały w lokalu klubowym „Cukierni Słowińskiej” przy ul. Marszałka Focha 70

Tow. Sport. „Maraton”. Zebranie plenarne odbędzie się jutro w sobotę o godzinie 19,30 w lokalu p. Kasprzaka przy ul. Kilińskiego.

Poznański Klub Bokserski. Zebranie odbędzie się 12 bm. o godzinie 20 w strzelnicy małokalibrowej przy ul. Franciszka Ratajczaka

Chór im. Chopina Poznań - Wilda urządzi w sobotę dnia 12 bm. w sali p. Fiedlerowej, Górna Wilda 47, wieczorek taneczny Początek o godz. 20.

Tow. Krawców. Dnia 13 bm. odbędzie się zebranie plenarne w lokalu posiedzeń p. Gaworskiego, Nowy Rynek 4. Początek o godzinie 15.

I. Wielkop. Tow. Hodowli Kanarków. W niedzielę 13 bm. o godz. 17 odbędzie się w lokalu p. Switalskiego, ulica Podgórna nr. 13, zebranie.

Koło Rodzicielskie XII. szkoły powaz. Zebranie plenarne w niedzielę 13 bm. o godzinie 15.

Centralny Związek Zawodowych Ogrodników Oddział Wielkopolski. Miesięczne plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 13 bm. o godz. 18 w lokalu p. Jarockiej, ul. Maszalarska 8.

Stow. b. pracowników Zakładów Wojskowych zwołuje zebranie na niedzielę 13 bm. godz. 11 w salce p. Bigosa, ul. Kraszewskiego nar. Zwierzynieckiej — Wszystkich, którzy pracowali od roku 1908 i wstecz, uprasza się o przybycie celem omówienia ważnych spraw.

„Jutrzenka” — Stow. Absolwentek Szkoły Dokształ. w Poznaniu. Zebranie plenarne w niedzielę 13 bm. o godz. 10 rano w auli Szkoły Przemysł. Handl. przy ul. Marsz. Focha 1.

Związek Cech. Czeladzi Ciesielskiej. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę 13 bm. o godz. 11 w lokalu p. Koniecznego, ul. Maszalarska 2

Stowarzyszenie Młodzieży Obywatelskiej Poznań - Śródmieście. W poniedziałek 14 bm. o godzinie 20 odbędzie się w salce posiedzeń przy Alejach Marcinkowskiego 26 uroczyste zebranie z okolicznościowami referatami w związku z 37-leciem istnienia organizacji Stowarzyszenie Młodzieży Obywatelskiej i obchodem powstania listopadowego. Goście mile widziani. Zarząd.

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

H. W. K. Radzimy nie ufać Spółdzielni nie znamy. Agent może osobiście być uczciwym człowiekiem, lecz on sam przecież nie daje gwarancji za interesy firmy. (K)

Erka. Jest w Bydgoszczy; adres: „Szkoła Podoficerska Lotnictwa dla małoletnich, Bydgoszcz. (K)

Piechocki. Związek ten już nie istnieje. (K)

Pomnik Najsw. Serca P. Jezusa w Poznaniu
świadczycy będzie zawsze i niespożytości ducha narodu.
Wpłacono do Kasy Komitetu do dnia 29. X. 1932 r. 9191 zł

Kat. Tow. Rob. Polskich Poznań-Górczyn 15,—	Fr. Sobek, Lwówek 10,—	A. Korówna Kraków 2,—
Zjedn. Tow. Przemysłowe Szamotuły 50,—	Ks. Dr. Dziadowski, Pieniążkowa 10,—	M. Ogrodzcyk Krotoszyn 2,—
P. K. Poznań 2,—	J. Grajkowa, Gniezno z prośbą o zdrowie 5,—	G. Grodzka, Krotoszyn 5,—
St. Theimertówna, Poznań z prośbą o uzdrowienie ciężko chorej matki 3,—	Z okazji powst. standardu dzieci Stow. Kola Misyjnego z Grabowa nad Prosną z prośbą o laski dla kolarzy rodzin 10,—	X. Prof. Fr. Kwiatkowski, Kraków od różn. złożeń, w zachryst. kości. S. J. 17,50
El. Palaczowa, Poznań 100,—	H. Dulla, Bydgoszcz 8,—	Sod. Gimnazj. Kościeln. Reyzyner Międzychód 10,—
J. Jedrzakówna, Poznań z prośbą o wyleczenie chorej twarzy 2,—	M. Kudlicka, Ostreszów 3,—	X. J. Sołec-Zdrój 5,—
T. T. Jedrzakowie z prośbą o błog. dla cał. domu 3,—	J. Turkiewicz, Dalewo 3,—	A. Kędzia, Diön 7,—
M. J. 5,—	dzięk za otrzym. laski z prośbą o błog. i opiekę dla całego domu 3,—	N. N. Pniewy 10,—
Maria Polczyńska 7,—	Bdm. Skortarczyk, Czarnków z prośb. o błog. dla rodz. 5,—	J. Salwach, Kosowo 3,—
H. Zajączkówna 5,—	Iz. Szudarek, Czarnków 5,—	B. Dembecki, Poznań 2,—
X. Nowicki, Poznań 5,—	A. Firlej, Pniewy z zdrowie dla całej rodziny 3,—	SS. Józefiki, Lwów 2,—
Siostra F. B. Poznań w dowód wdzięczności 10,—	A. Osesik, Krzesień 10,—	SS. Serafiki, N. Targ 2,—
Siostra A. Cz. Poznań w dowód wdzięczności 2,—	St. i J. Koczańscy, Poznań 5,—	M. Goldowa, N. Sacs 5,—
A. Stankówna, Poznań 10,—	M. Sikorzyna, Poznań 2,—	A. Weigel, Kraków 8,—
Robaczynska, Poznań 10,—	Zak. św. Jadw. SS. Urszulanek, Poznań 10,—	J. Winkowscy, Kraków 5,—
G. Gasperek, Wysogotowo 3,—	Iz. i R. Szukalscy, Łagiewniki 5,—	M. Debeka, Kraków 1,50
J. W., Poznań z prośbą za odebr. laski z prośbą o dal. i błog. w domu 5,—	L. Reich, Mogilno 5,—	H. Nawrocka, Sulejów 10,—
Naglerowie, Krzykzowo 5,—	J. Szopna, Mchy 1,—	Dzieci Szkoły Powstecznej, Nowawies 2,50
Filipowiczowie, Poznań 5,—	Fr. Nowak, Bukowice z prośbą za odebr. laski z prośbą o opiekę 10,—	Prof. K. Strzelecki, Wolsztyn 12,—
St. Chmielewiczowie, Poz. Białasowa, Poznań 5,—	S. Bagniewski, Leszno 2,—	Zd. Mikolajczakówna, Gniezno 3,—
L. i L. Pokornowscy, Kostrzyn 5,—	W. Zboralski, Leszno 4,—	M. Tomaszewska, Warszawa 1,—
Maria Kostecka, Lublin 2,—	X. Prob. L. Bodniewicz Szumsk 1,—	X. Probusz, St. Trzaski, Zbrachlin 5,—
A. Rymlówna, Poznań 1,—	M. J. Wilejka 0,50	X. T. Perekuda, Jajowice 20,—
Misiółkówna, Poznań 5,—	A. Doboszyńska, Wilejka 1,—	Prof. Parafji Ciemierniki 5,—
K. Pluciński, Poznań 20,—	X. Zaborowski, Siedliska 1,—	X. Prof. A. Thiel, Krotoszyn do Uczn. P. Sem. Naucz. z prośbą o błog. wauce 37,—
S. R. Poznań 5,—	J. Ciesłówna, Rzeszów 5,—	St. Fuhrmannówna, Kro. toszyn 10,—
M. Jaromi, Poznań z prośbą za odebr. laski z prośbą o zdrowie i dal. opiekę 3,—	Urząd Parafji. Sanok 15,—	W. Rogowski, Krotoszyn 15,—
Dr. Janowicz, Poznań 50,—	XX. Zmarzywych, Lwów 170	Fr. Wiczorek, Krotoszyn 5,—
SS. Elżbiet, Poznań, Wieszowa 5,	Urząd Parafji. Mielnica, Sem. Duchowne, Włocławek 5,—	SS. Służebniczki N. M. P. Aleksandrów 2,—
Socho, Poznań 0,50	SS. Felicjanki, N. Sacs 1,—	Lewandowiczowa, Wilejka 1,—
S. Teresa Stepówna, Szamotuły 10,—	X. Rada, Schnatko, Wodzisław 2,—	F. Ostapowicz, Janów 0,50
Samorząd V kl. Gimn. im. T. Kościuszki Jarocin 8,75	Konw. OO. Franciszk. Przemysk 3,—	X. A. Suchwałko, Janów 8,—
Jan Maleszka, Koźmin 5,—	X. Prob. R. Bauer, Przewrotne 10,—	St. Suchwałko, Janów 19,—
Ant. Woźniak, Koźmin 1,—	SS. Franciszk. Kraków 10,—	St. Piatek, Swarzędz 2,—
Zofja Opiewiczówna, Koźmin 2,—	A. Pospieszynski, Byko 9,—	M. Przybyłowska, Biechowo 5,—
Maria Stefańska, Koźmin 2,—	Parf. Karczniško 2,—	W. Sawicki, Triąg 3,—
K. Owcarczyk, Kościeln 5,—		B. Stróżykówna, Górzno w p. intencji 3,—
Fr. Siodmak, Żelice 9,—		X. Dr. Krefft, Tuchola 10,—
		Dr. Gryglowiczowa, Jutrrosin z prośbą o dalsze laski 10,—

Konto P. K. O. 207 470. Sekretariat Św. Marcina 69.

KRONIKA FILMOWA

Kup, hrabia, gazetę!
Prasa to potęga. Dysponuje ona wielomiljonową armiją pracowników, wśród których niemała rolę odgrywają uliczni sprzedawcy gazet. Mali, drobni nieznanzi wędrują ulicami wielkich miast i z uśmiechem na ustach, zawsze pełni humoru wykrzykują najciekawsze sensacje opiswane w gazetach. Ci malcy znają swój interes, jak trzeba pracować, by zarobić kilka groszy, tak koniecznych do utrzymania rodziny. „Kup, hrabia, gazetę!” — zachęcają przechodnia, choćby nim był człowiek najmniej interesujący. Ale może mieć 20 gr., może kupić gazetę! — O tych malcach, ulicznych sprzedawcach gazet, o ich życiu często wesołemu, częściej jednak smutnemu — nie dużo wiadzialo dotychczas. Dopiero „Legion ulicy”, najnowszy film polski sprawił sensację, pokazał bowiem nie tylko Warszawę, ale całą Polskę życie „gazeciarzy” w tak przemilanej formie, że stał się prawdziwym „przebojem”, a z małych sprzedawców uczynił bohaterów. Nie ulega wątpliwości, że „Legion ulicy” odniesie wielki sukces na ekranie kina „Metropolis”. dg 1681

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Leon Zawadzki 5 zł; — W. W. z podziękowaniem za otrzymane laski z prośbą o dalszą opiekę 10 zł; — M. K. z prośbą o zdrowie 2 zł; — Jarosław Urbanowicz 10 zł; — H. N. 10 zł; — A. C. z gorącym podziękowaniem, polecając rodzinie N. S. Jezusowemu i z prośbą o błogosławieństwo 5 zł; — Ks. Nowicki, Pałędzie, 5,36 zł; — Adamowa Siuchnińska 20 zł; — Fr. Nowicki 10 zł; — razem z poprzednio pokwit. 109,36 zł.

Na Tow. Caritas: M. Z. Czacz dla najbiedniejszych 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 30 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 10 listopada rb., zasnąła w Bogu, po długich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najtroskliwsza i najdroższa matka, siostra, teściowa i babcia, 6. p.

z Grzegorzewskich

Pelagja Piechowiakowa

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 12 bm., o godz. 15,30 ze Zkładu św. Józefa, Msza żałobna, w kościele Farnym dnia 14. bm., godz. 8, o czym Krewnym i Znajomym donosi w ciężkim smutku pograżona

Rodzina.

Poznań, 10 listopada 1932. Osobnych zawiadomień nie wysyła się. zg 16 683

We wtorek, 8 listopada br., o godz. 12 w nocy zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, brat, siostrzeniec, wnuk i szwagier, 6. p.

Czesław Rybicki

bankowiec

w 29 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 13. bm., o godz. 3,30 po poł. z kostnicy szpitala miejskiego na cmentarzu farny.

W ciężkim smutku pograżona

Poznań, Przechocina 6. rodzina. dg 1 682

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811)
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Losy
L. klasy najszybsze poleca kolektura Kędziory Poznańskiego 5/6 narażnik Nowej. zdg 32 065

Mebel W. Paetz
Wrocławską 15 Poznań telefon 19-04. Przyjmuje zamówienia. Umowniki inkustowane na swiadzki. zdg 42 749

Sprzedam
budynki miński z wymiana maki, mieszkaniem, ogrodem — miesięc. cena 20 000 Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 45 712

Rzeźnictwo
kompletne urządzenie w centrum Poznania zaraz do sprzedania. Wykowski Poznań. Szwajska 14. zdg 45 184

Miód
pod gwarancją prawdziwy — wyszczelniony dersono kuracyjni wysłany z własnej pasieki za poborem pocztowym 3 kg z 6 80; 5 kg 9.40; 10 kg 16.90 wraz z kosztami przesyłki i blaszankami. Firma „Miód”. Skatol 3 Malopolska. zdg 46 029

Głośnik
oraz głośnica czterobiegowa za bezcen. Łakowa 14 m. 22. zdg 46 018

Pierwszorzędny
skład delikatesów centrum Poznania obszerne ubikacje tania sprzedaż. Skotnicki, Wierzbicecie 26. zdg 46 100

Skład
kolonialny, ładne mieszkanie, mała dobra zaprowadzona — sprzedaż Focha 39 m. 17. zdg 46 099

Fiec
kafelowy przenośny sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański, zdg 46 121

Pokoje męskie
własny wyrób akuracji i z dobrego materiału wykonane — kuchnie, jadalnie, pościel, naczynia, wszystkie poleca Magazynek Mebli, F. Andrzejewski ul. Wrocławską 4, przy Starym Ryńku. Pg 6 608 45.77

„Antyki”
meble używane wielki wybór ceny najniższe. „Flasieki” Woźna 9. Pg 6 609 57.407

Szory wyjazdowe
jak nowe, bardzo tania. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 797 45.83

Elektrolux
odkurzacz kilka razy używany — bardzo korzystnie. — Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 telefon 2442. Pg 6 796 45.82

Aparaty elektryczne
do froterowania podłogi najtańszymi w stanie bardzo tania. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 795 45.81

Maszyna damska
wpuszczana jak nowa okazynie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 794 45.80

Ogier
angielski wierzchowiec, licencjonowany spokojny okazynie sprzedaż Bezdziatowo. zdg 46 115

Szklanki szlifowane Kieliszki szlifowane Porcelanę — Alnake
najtańszej tylko wprost Wrocławka 24, podwórze. Hurt. Porcelany. zdg 46 112

Szczęście
przynosi słuźba obrączki z firmy Chwiłkowskiej św. Marcin 40. Ceny w oknie wystawowym. zdg 46 043

Skład
kawy, cukierków sprzedam. — Chwałiszewo 3/4. r g 4 130

Koń
dółceżyj dobru chodzący. Bóznica 15 mieszkanie 4. r g 4 123

Parcela
3500 kw. mtr. Zabikowo-Rynek Lipowa 17 na sprzedaż. Zukiel. r g 4 128

Skład
kolonialny, mieszkanie trzy-pokojowe, dobre położenie. Sołtyś 6. Maleckiego 24 m. mieszkanie 6. zdg 46 098

Regał
szklany 150. Telefon 10-12. zdg 46 060

Polskie śledzie
Nowy połów w bezskupach po ca 32 sztuk z 4.00 — w bezskupach po ca. 42 sztuk z 5.20. — Zgłoszenia: Morol Gdymia. zdg 45 976

Salonik
imitacja kości s'oniowej, miono Fryty tano. — Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 Pg 6 793 45.79

Piece
szamotowe większe sprzedam — Kościelna 42 m. 2. Pg 6 789 57.493

Radioaparat
czterolampkowy oryginalny — Marciniego, prad zmienny głośnik okazynie. Orzeszkowej 15. m. 1. godz. 3-6. zdg 46 078

1 000 ctn.
buraków pastewnych sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 236

Parcela
3 morgi — Szlag (naprzeciw cementarza ewangelickiego). Zgłoszenia — Naradowska 21. zdg 45 550

Dom
w Krobi z dwoma składowi. nadający się na każdą branżę — sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 770

Dźwigary
budowlane cement — pape, trzcina, gwoździe okucia do okien, drzwi siatki i kompi parkany po cenach korzystnych M. Matusewski i Ska skład telaza św. Marcin 27 telefon 4045. zdg 1524

Teki
skórzane 425: torebki, damskie parasole, laski, paski, portmonetki, manikury walizy. Ceny kryzysowe 50% zniżone. Własna pracownia. W. Czys Szkoła 11 naprzeciw Szpitala. Pg 6 381-43.43

Taksówkę
marki „Ford” z całkowitem nowem ogumowaniem oraz z zapasem smarów z powodu wyjazdu sprzedam tylko za gotówkę. Cena 2 700 zł. Wieksość mojej klienteli stanowią pp. lekarze, adwokaci, rejenci ziemianie oraz hotel. Oferty kierować: Kalisz T. Dabrowski, skrzynka pocztowa 172. ng 6271

Futro
karakulowe jak nowe tania sprzedam Woźna 9 mieszkanie 6. zdg 44 770

Sypialnie
mniejsze nowoczesne tano. — Stolarnia Kwiatowa 6. zdg 45 380

Futro
damskie tano Ratajczaka 29 m. 6. od 2-4. zdg 45 824

Restauracje - kawiarnie
mieszkanie sprzedam Plac Nowomiejski 10 a Górnym. zdg 45 833

Sprzedam
drogerje z kolonialką, dobrze zaprowadzona, egzystencja pewna. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 836

Waga
decymalna, Cieszkowskiego 6 m. 7. zdg 45 820

Żelazna
szafa sprzedam. Konopnickiej 15 I. zdg 45 816

Willa
30 pokoi, fabryka 3 morgi ogrodu sprzedam, wpłaty 30 000 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 45 810

Pianino
czarne zagraniczne za bezcen. Strzelecka 26 m. 6. zdg 45 881

Mebel
tania wprost z składnicy poleca K. Bakos ul. Wencjańska 1 Most Chwałiszewski przy krzyżu. zdg 45 902

Pościele
sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 45 875

Kolonjalnie
mieszkanie większe sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 45 898

Motor elektryczny
w dobrym stanie na 440 volt 4 K. M. prad stały korzystnie sprzedawca Chemeron Fabryczna 31. zdg 45 878

Skład
kapeluszy damskich z urządzeniem towarem centrum oddam za 300 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 45 900

Lustro
podetawa. Józefa 9 mieszkanie 8. zdg 45 908

Skład
delikatesów sprzedam korzystnie. Górna Wilda 42. zdg 45 904

Skład kolonialny
towarami mieszkaniem, dobre położenie Poznaniu świetnie prosperujący sprzedam. Oferty „Par” Poznań. Alciej Marcin kowskiego 11 pod 57 482. Pg 6 781-57.482

Interes
kolonialny zaraz sprzedam centrum 2 pokoje i kuchnia tano. dzierżawa 100 zł za miesieczną opłatę. Adres: Szwajska 15. zdg 45 144

Dom
pietrowy nowy 8 ubikacji Dąbrowskiego przedłużenie, dochód 1 800 cena 12 000. Osadopol, Rzeczypospolitej 9 zdg 45 803/4

Singera
dobra maszyne szelazne 168ko dzieciecie skrzyper fuera! sprzedam Wielkie Garbary 3. mieszkanie 2. zdg 45 907

Maszynę krawiecką
sprzedam. — Dabrowskiego 56 skład 2. zdg 45 957

Skład
rzeźnicki, filia na sprzedaż, Kościelna Marszałka Focha 170. zdg 46 069/70

Worki
od rypu na sprzedaż. Droserja, Marcin 63. zdg 46 098

Maneż
dobrym stanie sprzedam lub zamienie na powózkę. Bakos. Sta roleka św. Antoniego 8. zdg 46 020/21

Dziecięcy
plaszczki biały barankowy, szal biały jedwabny, duży okazynie. Młyńska 2 m 12. zdg 46 103

Kuchnie westfalskie
sprzedam. Mizera, Chwałiszewo 57. skład zdg 45 959

Mundur
wzjakowy szary i kamgarowe. Grunwaldka 11. m 6. zdg 45 954

Jadalnię
nowa, bogato rzeźbiona, tano powodu zapłażenia podatku. Szyperska 3 mieszkanie 9. zdg 45 988

5 KUPNA

Burko
kupie Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdg 5 265

Jadalnię
używana kupie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 45 835

Kupie
skład cukierków lub kolonialny z mieszkaniem Oferty Kurjer Poznański zdg 45 860

Kowadło
kowskie kupie zaraz Strumykowa 36 m. 17. zdg 45 920

Pianino
używane kupie. Oferty cena Kurje Poznański zdg 45 939

Szafa
biała lub czarna Oferty Kurjer Poznański zdg 45 867

Rower
damski kupie dobrym stanie — Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 874

Kto
dostarczy nowa žaluzje do okna mieszkanieowego? Oferty Kurjer Poznański zdg 45 848

Kupie
każda ilość papieru. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 905

Szafa
stół umywalnie kupie Oferty Kurjer Poznański zdg 46 077

Magiel
kupie. Mizera, Chwałiszewo 57. skład. zdg 45 958

Kupie dom
gotówka wpłać sto tysięcy. — Przyjme długi długoterminowego nieodzian tysięcy. Szerokie łowe oferty: poczta Stanorków, Niekla. Ludwik Salmonowicz. Pg 6 780-57.486

Srebro
użytkowe i tom srebrny kupie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 041

Kuchnie
westfalska kupie Oferty Kurjer Poznański zdg 46 040

7 PIENIADZ

3 — 4 tysięcy
na I. hipoteke sumy w Poznaniu poszukuje zaraz. Oferty Oredownik Wielkonolski zdg 44 693

Poszukuje
40 000 na I. hipoteke kamienicy w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 416

Najwięcej szans
powodzenia daje los szczęśliwej kolektury Radomińskiego Aleje Marcinkowskiego 14. zdg 44 608

Poszukuje
pożyczki I hipoteke 1 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 812

Poszukuje
10 000 zł na wykończenie budowy czteropiętrowego domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 811

2 500 złotych
pożyczki na I. hipoteke gospodarstwa 86 morg poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 45 843

15 — 20 tysięcy
na I. hipoteke nowego domu w Poznaniu poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 45 905

15 — 20 000 zł
po 8—9% poszukuje na I. hipoteke kamienicy. centrum Poznań. wartość 150 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 45 993

1 500 złotych
pożyczki szuka urzēdnik państwowy na stałej posadzce. Spłata w ciągu roku. Oferty Kurjer Poznański ng 6 327

Wspólnika
lub pożyczki 6 000 złotych — pełną gwarancją — poszukuje przedsiębiorstwo przemysłowo-handlowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 972

6 DO WYNAJECIA

6 lub 4
pokoi komfortowych przy Matejki od grudnia — Oferty Kurjer Poznański zdg 43 427

Pokój
kuchnia dla dwóch osób zaraz do wynajęcia przy ul. Wioslarzkiej 12 Gospodara. zdg 45 981

Mieszkanie
6 pokojowe 111 piętrowy. Fr. Ratajczaka zaraz do wynajęcia. Informacje: Bank Piekary 1. zdg 45 830

Mieszkania
8-3-2-1 pokojowe natychmiast do wynajęcia. Zgłoszenia pisemnie Kurjer Poznański zdg 45 909. Telefon 67 05.

Mieszkanie
jednoznaczne do wynajęcia. Bliższe ul. Gnieźnińska 5. zdg 45 885

Tani
umeblowany kuchnia starszej pani emerytura jeden — dwa bezdzietnemu małżeństwu na posadzce. Umieńskiego 7 a. m. 28. zdg 45 916

2 pokoje
z kuchnią i wszelkimi wygodami we willi do wynajęcia od zaraz. Zgłoszenia: Lauryca, Główna ul. Gnieźnińska 13. zdg 45 932

Okazja
śródmieściu 3 pokojowe frontowe II. wszelkie wygody dzierżawa 70 od zaraz zrodła gospodarza. Warunek: oblicie mebli tano. Oferty bezpośrednio Kurjer Poznański zdg 45 906

Mieszkanie
jednopakojowe. wygody. bezdzietnym od gospodarza. Aleje Szlagowska 13. zdg 45 964

Mieszkanie
kawalerskie lub samotnej pani w willi. 2 pokoje, kuchnia, l. zienka, wynajme. Stan Sołacz Pololska 2. zdg 45 960

4 pokoje
komfort z zwrotnym remontu od tam zaraz za zgodą gospodarza. Zgłoszenia: Mostowa 14 a. wysoki parter od 11—14. zdg 46 102

Pięciopokojowe
czteropakojowe centrum, czynsz miesieczny. Wskaże Szewska 11. m 9. zdg 46 088

2 pokoje
i ubikacje na warsztat do wynajęcia. Zak. Różana 14 zdg 46 046

Dwupokojowe
450, dzierżawa 60; jednopakojowe, kuchnia, dzierżawa zgóry. Wskaże Szewska 11. m. 9. zdg 46 087

4 pokojowe
komfortowe, z połowa ogrodu. Informacje — Dudziak Śniadeckich 7 III. dg 1 678

3 SZUKA MIESZK

3 pokojowego
z wygodami ewentualnie ogrodem poszukuje. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 45 494

Poszukuje
1 pokoju z kuchnią od 1. 12. 32 w śródmieściu wzgł. Jeżyce. — Oferty Kurjer Poznański zdg 45 819

Mieszkania
jednopakojowego dzierżawa zgóry. Zgłoszenia pisemnie Urbanyski, Kozia 27 III. zdg 45 943

3 — 4
pokojowego mieszkania z wygodami wzrost od gospodarza za czynszem miesiecznym poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 941

Młode
małżeństwo na stałej posadzce poszukuje pokoju i kuchni wprost od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdg 45 871

3
wzlecinie 4 pokojowego mieszkania poszukuje urzēdnik Banku Polskiego od gospodarza. Po dać czynsz Kurjer Poznański zdg 45 969

Emerytowany
urzēdnik poszukuje zaraz 3 lub 4-pokojowego mieszkania frontowego słonecznego, z wygodami, na I lub II piętrowy w Poznaniu wprost od gospodarza za czynszem miesiecznym. Okolica obłotna. Wyzercujące oferty z podaniem czynszu wielkość ubikacji do Kurjera Poznańskiego pod dz. 1677—do 15 listopada włącznie.

Mieszkanie
4 pokoje i kuchnia wprost od gospodarza. Czynsz 6 miesiecy zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 46 104

2
pokoje z kuchnią w centrum — pół roku zgóry od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 46 061

Dwupokojowego
kuchnia czynsz nadpóźd. poszukuje. „Par” 57 492. Pg 6 790 57.492

Poszukuje
4 do 6 pokoi. Dam ostepnie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 074

Urzēdnik
państwowy, żonaty poszukuje pokoju umeblovanego lub nie z kuchnią lub z używaniem za czynszem miesiecznym. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 072

11 POKOJE UMEBL

Kwiatowa
A, wstawka 14. zdg 45 926

Mieszkanie
z osobnym wejściem czysty, słoneczny inteligentnemu panu na stałym stanowisku Plac Dz. al. wy 10 mieszkanie 9. d 1 632

Pokój frontowy
niekrepujący. Marsz. Focha 67. mieszki 4 godz. 4—5. zdg 45 605

Niekrepujący
małżeństwu panom. Lukaszewicza 4. pierwsze prawo. Łazarz. zdg 45 708

Pokoiki
utrzymaniem tano. Słowackiego 29 m. 9. zdg 45 629

Panienkę
wspólny pokój Piekary 6. m. 1. zdg 45 823

Pokój
dwouosobowy. Plac Asnyka 4. m. 1 zdg 45 832

Marcin 50
mieszkanie 12 pokoi dwouosobowy frontowy. zdg 45 836

Dwouosobowy
utrzymaniem bez Plac Sapieżyński 5. mieszkanie 7. zdg 45 895

Frontowy
2 inteligentnym panom. Podczorna 13 mieszkanie 3. zdg 45 850

Dwa pokoje
umeblowane, używaniem kuchni. okolica Stary Rynek. Zgłoszenia: Wielkie Garbary 18. mieszki 11. zdg 45 949

Jeżycka
36. mieszkanie 10. pianino, kuchnia niedrogo. zdg 45 922

Pokój
czysty, niekrepujący, spokojny. Mickiewicza 29 parter lewo. zdg 45 923

Dwouosobowy
Kopernika 6 m 7. zdg 45 924

Pokój
Św. Wojciech 21 m. 8. zdg 45 912

Jasna
1. m 5. inteligentnej panience utrzymaniem przy rodzinie. zdg 45 942

Rzeczypospolitej
9 m. 8. zdg 45 940

Umeblowany
pokój od 15. 11. Pocztowa 27 II prawo. zdg 45 937

Dwouosobowy
Łakowa 16 m. 5. zdg 45 933

Niekrepujący
dwom solidnym panom. od 15 b. m. Rybaki 30 mieszkanie 2. zdg 45 869

Dwouosobowy
niekrepujący elektryczność od 15. 11. Stary Rynek 53/54 mieszkanie 14. zdg 45 870

Pokój
dwuosobowy i wspólny bez pościeli. Szewska 14. mieszkanie 20. zdg 45 878

Dwouosobowy
Wierzbicecie 30 a mieszkanie 4. zdg 45 852

Pokój
duży, frontowy elektryczność — Raczyńskiego 2 m 6. zdg 45 911

Pokój
jedno - dwuosobowy wynajme. — Mielżyńskiego 1. mieszkanie 13. zdg 45 910

Pokój
wolny. Kopernika 5 m. 9. zdg 45 963

Wspólny
panom. obiadaniami. Wrocławska 13. m. 11. zdg 45 966

Mielżyńskiego
Wierzbicecie 30 a mieszkanie 4. zdg 45 852

Góra Przemysłowa
4 I. panu — swobodny, wygodny telefon. zdg 46 022

Gwarna 10
ładny pokój utrzymaniem, bez mieszkanie 4. zdg 46 024

Centrum
elegancki, jedno dwuosobowy pokój Mielżyńskiego 22 m. 7. I p. zdg 46 096

Małżeństwu
1 lub 2 kuchnia. Mickiewicza 19. m. 8. zdg 46 094

Pana
na wspólnej przyjemie. Mickiewicza 32 m. 5. zdg 46 093

25
elegancki frontowy. Polna 3 mieszkanie 5. zdg 46 092

Pokój
umeblowany, ładny frontowy do wynajęcia. Patrona Jackowskiego 36 m. 8. zdg 46 091

Elegancki
panu Wierzbicecie 13 m. 21. zdg 46 057

Lepszy
2 panów. Wierzbicecie 13. m. 21. zdg 46 056

Panu
Mylna 15 mieszkanie 10. r g 4 131

Klatki
Grobla 19. I. prawo. zdg 46 001

Elegancki
zaraz lub od 15 XI Wielkie Garbary 8. mieszkanie 12 zdg 45 997

Pokoiki
Młyńska 12 a — 6. zdg 45 996

Panienkę

Zanim wstaniesz gdzieś, zajrzy w pierdz do śniadania Ziekiewicza. Aleje Marcinkowskiego 21, dz 1 675

17 PODZIĘKOWANIA

Podziękowanie składam naukowo wykształconemu magnetizerowi Panu Kuczkowskiemu (Poznań, Kreta 5, m. 5), za wyleczenie mej żony z choroby płuc którą specjalista uznał za nieuleczalną. Wszystkim cierpiącym, bez względu na rodzaj choroby chorobowej polecam przeto wymienionego Pana posiadającego dar uzdrawiania chorących magnetyzmem. — M. Ziomek, fabryka maszyn, Głębkiw Mariampolski, dzg 45 839

21 ZGUBY

100 zł nagrody uzcziwemu znalazcy który znalazł i odda 800 zł w nowych banknotach na drodze Kanałowa, Focha Niegoleskich Matejki, Grunwaldzka, Rynek Jeżycki, Dąbrowskiego Most Teatralny i Fredry przystanek autobusowy. Kwota stanowiła kaucję i była przez długie lata ciuła. Stefan Zygarski Bytyń powiat poznański, dzg 46 120

22 ROZMAITE

Obiady z 3 dań 80 gr smaczne poleca restauracja Półwiejska 5, dzg 45 427

Zakład Higieniczny Kosmetyczny Masaż odtłuszczający przemianą materii kosmetyka indywidualna pielęgnacja twarzy farbowanie włosów brwi usuwanie brodawek kąpiele elektryczne lampy kwarcowa. Maerakowa św. Marcin 74, dzg 6 059

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Mademoiselle“, Devala. Sobota, 13. 11. godz 3 po poł. przedstawienie szkolne „Ktobądz“. Sobota, 13. 11. godz 8 wieczorem „Mademoiselle“, Devala. Niedziela, 14. 11. godz 3: „Niedojrzały owoc“ Niedziela 14. 11. godz 8: „Mademoiselle“, Devala. Teatr Wielki (Opera): Dziś „Dolly“. Sobota, 12. 11. godz 3 „Głupi Maciuś“, bajka, ceny niższe; godz. 8 wiecz. „Tannhäuser“. Niedziela, 13. 11. o godz. 9 „Bajadera“, ceny niższe. Teatr Nowy: Dziś „Poprostu truć“ premiera. Sobota, 12. 11. „Poprostu truć“. Niedziela, 13. 11. godz 3:30 „Plac Paryski 13“, ceny niższe; godz. 8: „Poprostu truć“. Komedja Muzyczna: Dziś „...Pod białym koniem“. Sobota, 12. 11. „Pod białym koniem“. Niedziela, 13. 11. godz 3: „Wiktoria i jej huzar“, ceny niższe. Niedziela, 13. 11. godz 8: „...Pod białym koniem“. Teatr Narodowy: Sobota, 12. 11. „Obrońca Częstochowy“ w Inowrocławiu. Niedziela, 13. 11. godz 15: „Ogniem i mieczem“. Niedziela, 13. 11. godz 17:30: „Dziady“. Niedziela, 13. 11. godz 20: „Dziady“.

Kina Apollo i Metropolis to rekord taniości i dobrych programów. dzg 1 519

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Szatany Zazdrości“. Aurora: „Naszynik Ramony“ i „Wujaszek z psiej wólki“. Corso: „Tarzan i Złoty Lew“ oraz „Sokół Prerji“. Colosseum: „Człowiek Smiechu“, Conrad Veidt. Metropolis: „Legion ulicy“. Muza: „Odkupienie“. Orzeł: „Stalowa Dłoń i Dwaj Pechowcy“. Odeon: „Błaski i Nędze Życia Kurtyzany“. Roxy: „Miłość i Sport“. Renaissance: „Sensacja Cyrku Roxy“. Słońce: „Frankenstein“. Słkns: „Bunt młodzieży“. Tecza: „Biały Szatan“. Wilsona: „Uroda Życia“.

Futra kostowe i na miarę spody pod futra. skóry wszelkiego rodzaju polecia najtaniej Józef Dawid Poznań, ul. Nowa 11. — Firma chrześcijańska Przyjmuje asygnaty Tow. Kredyt. Pr 4 172-86 86

24 NAUKA

Student prosi o korepetycje wzamian za wolne mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 773

Tańców narodowych lekcje rozpoczynam wkrótce. Ola Antoszevska Zielona 3, Pr 6 703-44 87

Tłumacze korespondencje z j. francuskiego i angielskiego, Dąbrowskiego 82, I. wejście mieszkanie 3, dzg 45 814

Student udzieli polskiego francuskiego 60 groszy. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 855

Kursy stenografii polskiej niemiecckiej, książkowieść, korespondencja. — arytmetyki handlowej. Rozpoczecie 15 listopada. Ogrodowa 16, II, dzg 45 935

Kto dopomocze do magisterjum z matematyki. Cena Oferty Kurjer Poznański dzg 45 879

Akademik po powrocie z zagranicy udziela francuskiego, angielskiego ewtl. za mieszkanie lub utrzymanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 071

25 MUZYKA

Dzielnia pianistka potrzebna zaraz. — Zgłoszenia godz. 2-5 Łukaszevska 28. m. 3, dzg 46 008

Duet damski wolny. Toruń, skrytka pocztowa 46. Pr 6 787-64 241

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla uczącychy osoby w tej rubryce obliczamy po jednej rzeczy cenę drobnych

Elektromonter dobry kreślarz. poszukuje osoby, ewentualnie innego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 140

Szukam osoby jako podróżujący w branży drogerijnej, wolontarnej lub czekolady i karmelków. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 199

Gospodyni poszukuje samodzielnej z dobrymi świadectwami długoletnia praktyka. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 504

Przyjmę posadę do dzieci zaraz. znam wszelkie robotki Oferty Kurjer Poznański dzg 45 556

Sila pomocnicza z 12 letnia praktyka w aptekach, obeznana w recepturze i takowaniu poszukuje posady zaraz lub od 1 12. Oferty uprasza sie do Kurjera Poznańskiego nr 6 304

Poszukuje osoby do lepszego domu, z gotowaniem, od 15. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 599

Szukam dla mojej córki nauki fryzjerski lub do składu nieczywa. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 672

Technik dentystyczny poszukuje posady — Pracuje w operatywie, złącze i kauczuku. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 722

Książkowy bilansista długoletnia wszechstronna praktyka, obznajomiona sprawami podatkowymi, poszukuje odpowiedniego zajęcia, zestawia bilanse, organizuje, prowadzi książkowieść, także abonamencie, przyjmuje prace na prowincji. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dzg 45 830

Żona inwalidki wojennego 90% niemożnego do pracy podejmuje sie wyplatania krzesel. Prace zglaszac pod adresem Towarzystwa Pomocy dla Inteligencji św Marcin 6a dzg 45 640

Szofer z 5 letnia praktyka kawaler, lat 26 poszukuje posady z kaucją 300 zł. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 844

Służący lat 20 wolny od wojskowości, z 4 letnia praktyka w majatkach, porządy ucziwy szuka posady. Zajmie sie każda praca. Łaskawe oferty Kurjer Poznański/ dzg 45 825

Dzielnia czysta, ucziwa z gotowaniem, pracowaniem, obslugą i wyszywaniem, poszukuje posady, najchetniej do dwóch osób. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 988

Która z pań skłonionych samotności, pragnie poznać przyjaciela moralnego przemyslowca lat 56, mającego 40 000 zł. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 117

Przedpłata na miesiąc listopad 1932 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odrozczeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odrozczeniem przez pocztę poza Poznaniem miesiecznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesiecznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zaksięgowaniu, strażków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

W wydaniach wielkościowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziela, święta, i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Kawaler handlowiec elegancki przystojny, lat 27, posiadający 1 000 złotych, posłubi ładna, przystojną niezależną pania lub wdowę. Oferty z fotografija do Kurjera Poznańskiego dzg 45 977

28 WOLNE MIEJSCA

3 reprezentacja panie do ekspedycji Maształarska 7a — 5, dzg 45 542

Służąca skromna potrzebna zaraz Sniadeckich 4, miesz. 9, dzg 45 914

Fryzjerski pomocnik na wyznaczone Wierzbicice 33, dzg 46 016

Fryzjerka Wypomózka, Skarbowa 4, dzg 45 952

Postugaczka dobrze polecona na cale przedpołudnie, Matejki 1 II, dzg 46 052

Służąca gotowaniem potrzeba długoletnie świadczeń Ratajszaka 29, mieszkanie 5, dzg 46 048

Bufetowa - gemażerka zaraz potrzebna, Oferty Kurjer Poznański dzg 46 186

Fryzjerka potrzebna Wierzbicki, Chwaliszewo 74, dzg 45 989

Służąca do wszystkiego poszukuje posady od 15 listopada. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 039

Panna ucziwa z lepszej rodziny, lat 22, poszukuje posady do dzieci i pomocy pani domu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 125

Dziewczyna do wszystkiego dobrze polecona, mająca dobra kuchnie, poszukuje posady od 15 lub 1. 12. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 105

Wlejska dziewczyna poszukuje posady od 15. do malej rodziny za małym wynagrodzeniem Oferty Kurjer Poznański dzg 46 051

Krawcowa rutynowana szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański nr 4 154

Szukam posady 2-3 godzin dziennie za obiad, Oferty Kurjer Poznański dzg 45 829

Postugi poszukuje. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 831

Dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 837

Student poszukuje posady lub korepetycji Oferty Kurjer Poznański dzg 45 822

Santarjusz masażysta lat 26 szuka pracy. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego dzg 45 838

Szukam posady jako psadzca, prasowaczka lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 887

Higienistka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 892

Osoba ucziwa, pracowita obeznana w gospodarstwie domowym poszukuje stalej posady z dziewczynka 12 letnia. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 897

Pracznka pierze czysto 3,50 dziennie lub poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański dzg 45 860

Dziewczyna do wszystkiego samodzielnem gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Pozn dzg 45 872

Uczelwa pracowita poszukuje posady bez gotowania Oferty Kurjer Poznański dzg 45 877

Kucharz kawaler dobrze wydzkonalony w swoim zawodzie szuka posady z restauracji lub majatku Oferty Kurjer Poznański dzg 45 853

Dziewczyna do wszelkiej pracy domowej poszukuje posady zaraz lub od 1 12 Oferty do Kurjera Poznańskiego dzg 45 865

Zredukowany urzednik nawskroś ucziwy poszukuje posady z kaucją 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 950

Krawcowa domowa rutynowana szuka pracy. — Oferty Kurjer Poznański: dzg 45 929

Dziewczyna z dobrem gotowaniem dobrimi świadectwami, poszukuje od 15 posady Oferty Kurjer Poznański dzg 45 930

Dziewczyna lat 35, przyjmie posadę samodzielnem gotowaniem od 15. 11. Oferty Kurjer Pozn dzg 45 927

Postugaczka ucziwa, poszukuje pracy na przedpołudnie za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 925

Sierota ucziwa szuka posady do wszystkiego lub też jako pokojowa od 15. 11. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 039

Sierota

Ekspedjentka rzeczniczka poszukuje posady. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dzg 46 067

Postugaczka z pracowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 063

Absolwentka szkoły wydziałowej przyjmie posadę do dzieci z pierwszą pomocą naukową także język francuski. Zgłoszenia i warunki Kurjer Poznański dzg 45 974

Dziewczyna ucziwa, do wszystkiego, coskolwiek gotowaniem poszukuje posady lub posługi najchetniej od 15. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 076

Szofer - mechanik zna język polski niemiecki, francuski, poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 075

Służący lat 22, poszukuje jakiegokolwiek posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański dzg 45 522

Panna w krytycznem położeniu poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 609

Służąca gotowaniem pracowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 585

Poszukuje posady jako kucharka z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej najchetniej do samotnej osoby, miejscowosc obelna Podgórn 3, m 4 II, dtr. dzg 45 459

Kucharka ucziwa, pracowita z dobrem świadectwem poszukuje posady od 15 do restauracji Oferty Kurjer Poznański dzg 45 796

Starsza osoba z dluzoletnimi świadectwami, szuka posady do wszystkiego do starszych panstwa jedne lub dwóch osób od zaraz — Łaskawe oferty uprasza skierować Filja Focha 36 dzg 45 500

Młodsza dziewczyna poszukuje posady do dzieci i lekkich prac domowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dzg 45 515

3 reprezentacja panie do ekspedycji Maształarska 7a — 5, dzg 45 542

Służąca skromna potrzebna zaraz Sniadeckich 4, miesz. 9, dzg 45 914

Fryzjerski pomocnik na wyznaczone Wierzbicice 33, dzg 46 016

Fryzjerka Wypomózka, Skarbowa 4, dzg 45 952

Postugaczka dobrze polecona na cale przedpołudnie, Matejki 1 II, dzg 46 052

Służąca gotowaniem potrzeba długoletnie świadczeń Ratajszaka 29, mieszkanie 5, dzg 46 048

Bufetowa - gemażerka zaraz potrzebna, Oferty Kurjer Poznański dzg 46 186

Fryzjerka potrzebna Wierzbicki, Chwaliszewo 74, dzg 45 989

Służąca do wszystkiego poszukuje posady od 15 listopada. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 039

Panna ucziwa z lepszej rodziny, lat 22, poszukuje posady do dzieci i pomocy pani domu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 125

Dziewczyna do wszystkiego dobrze polecona, mająca dobra kuchnie, poszukuje posady od 15 lub 1. 12. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 105

Wlejska dziewczyna poszukuje posady od 15. do malej rodziny za małym wynagrodzeniem Oferty Kurjer Poznański dzg 46 051

Krawcowa rutynowana szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański nr 4 154

Szukam posady 2-3 godzin dziennie za obiad, Oferty Kurjer Poznański dzg 45 829

Postugi poszukuje. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 831

Dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 837

Student poszukuje posady lub korepetycji Oferty Kurjer Poznański dzg 45 822

Santarjusz masażysta lat 26 szuka pracy. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego dzg 45 838

Szukam posady jako psadzca, prasowaczka lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 887

Sierota ucziwa szuka posady do wszystkiego lub też jako pokojowa od 15. 11. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 039

Sierota

Ekspedjentka rzeczniczka poszukuje posady. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dzg 46 067

Postugaczka z pracowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 063

Absolwentka szkoły wydziałowej przyjmie posadę do dzieci z pierwszą pomocą naukową także język francuski. Zgłoszenia i warunki Kurjer Poznański dzg 45 974

Dziewczyna ucziwa, do wszystkiego, coskolwiek gotowaniem poszukuje posady lub posługi najchetniej od 15. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 076

Szofer - mechanik zna język polski niemiecki, francuski, poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 075

Służący lat 22, poszukuje jakiegokolwiek posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański dzg 45 522

Panna w krytycznem położeniu poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 609

Służąca gotowaniem pracowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 585

Poszukuje posady jako kucharka z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej najchetniej do samotnej osoby, miejscowosc obelna Podgórn 3, m 4 II, dtr. dzg 45 459

Kucharka ucziwa, pracowita z dobrem świadectwem poszukuje posady od 15 do restauracji Oferty Kurjer Poznański dzg 45 796

Starsza osoba z dluzoletnimi świadectwami, szuka posady do wszystkiego do starszych panstwa jedne lub dwóch osób od zaraz — Łaskawe oferty uprasza skierować Filja Focha 36 dzg 45 500

Młodsza dziewczyna poszukuje posady do dzieci i lekkich prac domowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dzg 45 515

3 reprezentacja panie do ekspedycji Maształarska 7a — 5, dzg 45 542

Służąca skromna potrzebna zaraz Sniadeckich 4, miesz. 9, dzg 45 914

Fryzjerski pomocnik na wyznaczone Wierzbicice 33, dzg 46 016

Fryzjerka Wypomózka, Skarbowa 4, dzg 45 952

Postugaczka dobrze polecona na cale przedpołudnie, Matejki 1 II, dzg 46 052

Służąca gotowaniem potrzeba długoletnie świadczeń Ratajszaka 29, mieszkanie 5, dzg 46 048

Bufetowa - gemażerka zaraz potrzebna, Oferty Kurjer Poznański dzg 46 186

Fryzjerka potrzebna Wierzbicki, Chwaliszewo 74, dzg 45 989

Służąca do wszystkiego poszukuje posady od 15 listopada. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 039

Panna ucziwa z lepszej rodziny, lat 22, poszukuje posady do dzieci i pomocy pani domu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 125

Dziewczyna do wszystkiego dobrze polecona, mająca dobra kuchnie, poszukuje posady od 15 lub 1. 12. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 46 105

Wlejska dziewczyna poszukuje posady od 15. do malej rodziny za małym wynagrodzeniem Oferty Kurjer Poznański dzg 46 051

Krawcowa rutynowana szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański nr 4 154

Szukam posady 2-3 godzin dziennie za obiad, Oferty Kurjer Poznański dzg 45 829

Postugi poszukuje. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 831

Dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 837

Student poszukuje posady lub korepetycji Oferty Kurjer Poznański dzg 45 822

Santarjusz masażysta lat 26 szuka pracy. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego dzg 45 838

Szukam posady jako psadzca, prasowaczka lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański dzg 45 887

Ślusarz narzedziarz z pożyczka gwarantowana do 2000 zł znajdzie dobre miejsce. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 45 967

Ślusarz

Kucharki restauracyjnej, młodziej poszukuje restauracja Wielkiej Garbary 41, dzg 45 883

Pomocnik fryzjerski zaraz. Kilińskiego 2, dzg 45 886

Prasowaczka zaraz potrzebna. Prasowalnia, Dąbrowskiego 15, dzg 45 888

Poszukujemy w dziale produkcyjnym kilkunastu energicznych Sw. Marcin 38 hotel Royal pokoj 31, dzg 45 915

Dzielnia ekspedjentka może sie złożyć zaraz Rzeczniotwo, Seweryna Mielżyńskiego 1, dzg 46 030

Każdy może zarobić przez odwiedzanie klienteli prywatnej Oferty Kurjer Poznański dzg 45 845

Pielęgniarka inteligentna czyta do niemowlęcia i trzyletniej dziewczynki z cerowaniem skromnych wymagań potrzebna na majatek Zgłoszenia z podaniem pensji. Inowrocław, skrytka pocztowa 94, dzg 45 826

Poszukiwana pielęgniarka wychowawczyni od zaraz do noworodka i dwuletniej dziewczynki Polki katolicki przesyłać oferty odpisy świadectw, żądane warunki oraz krótki życiorys pod adresem — Marchwickska, maj, Wilamowo, poczta Uzdowo, Nieuwzględnione bez odpowiedzi, dzg 46 028

Dziewczyna młodsza, przychodzi do pracy domowej potrzebna. Oferty Kurjer Poznański dzg 46 122

Pomocnik fryzjerski potrzebny — Poznań, Chwaliszewo 58 59, dzg 46 118

Poszukuje woźnicy sumiennego i pracowitego z kaucją 150 zł. Zgłoszenia Feliks Jaskowski ul. Świerczewska 21 od godz. 18 do 20, dzg 46 107

Rządca kawaler, 30-40 lat odpowiednio do zarządu 5 000 móg pod dyktando właściciela energiczny, z lepszym wykształceniem skromnych wymagań, potrzebny gruntownie Zgłoszenia kopije wymagania i życiorys fotografija Beżkowo — Barcin, dzg 46 116

Dziewczyna potrzebna. Woźna 8 restauracja, dzg 46 110

Dwie dziewczyny jedna na wieś jedna miasto do wszystkiego z gotowaniem potrzebne. — Marcinkiewicza, 3 Maja 3 a m 19, dzg 46 054

Poszukuje ekspedjentki bramy kolonialnej z kaucją. Oferty Kurjer Pozn. dzg 46 084

Poszukuje zdolnych amatorów amatorów na wjazd Zgłoszenia Kurjer Poznański nr 4 126